Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 141 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Birželio (June) 19, 1946 ★ ★ ★ Metai XXXVI. Dienraščio XXVIII.

Kriokai

Lyg ir Savotiška Respublika.
937 Nariai Mirė.
Kiek Išsibraukė?
Jaunimo Konferencija.

Rašo R. MIZARA

Dalyvaudamas seime bei suvažiavime, žmogus jautiesi beesąs lyg ir savotiškame krašte, savotiškoj valstybėlėj. Atsiskiri nuo pasaulio, neseki žinių, — nebent trumpai šį bei tą pastebi: pamiršti net turįs namus. Visas dėmesis, visa energija tampa sukaupta seimui, jo darbams, jo reikalams.

Panašioje nuotaikoje praėjo ir Septintasis LDS Seimas Bostone.

Bėgyje keturių dienų, kuriomis sesijos tęsėsi, seimo dalyviai, viską pamiršę, rūpinosi tuo, kad jis, seimas, praeitų pasekmingai, gražiai; kad jo tarimai būtų konstruktyvūs, kad jie neštų juo didesnės naudos visiems LDS nariams ir bendrai lietuvių visuomenei.

★ ★ ★

Man rodosi, jog šis seimas buvo vienas konstruktyvingiausiųjų. Per keletą dienų jis atliko daug darbų. Ir tieji darbai buvo atlikti gražioje, draugiškoje nuotaikoje, be šnairavimosi, be frakcijų, be bet kokių užkulisinių kokusų.

Jeigu kuris seimo dalyvis turėjo bet kokią pastabą LDS vadovybei, ji buvo atvirai, be jokios baimės pateikta ir visų delegatų apsvarstyta. Ir vėl eita prie tolimesnių darbų!

★ ★ ★

Nuo pat LDS įsikūrimo ligi šio seimo yra mirę 937 nariai, iš kurių tarpo 20 žuvo karo frontuose.

Nuo LDS įsikūrimo ligi šio seimo į Susivienijimą įstojo—vaikų ir suaugusių skyriuosna—iš viso 15,804 asmenys. Šiandien Susivienijimas turi arti 9,000 narių.

Kai skaitytojas sudės šias skaitlines ir padarys iš jų atitinkamas išvadas, tai jis pamatys, jog mūsų Susivienijime ligi šiol buvo nemaža fluktuacija.

Bėgyje virš penkiolikos metų apie 6,000 asmenų, kurie buvo įstoję į LDS, iš jo dėl įvairių priežasčių pasitraukė.

Jeigu nebūtų tiek pasitraukę, tai šiandien LDS jau turėtų 15,000 narių.

Dėl narių pasitraukimo didelė atsakomybė priklauso, be kitko, LDS kuopų valdyboms.

Tikėkime, kad po šio seimo tuo požvilgiu reikalai bus pataisyti.

★ ★ ★

Vykdamas Seiman, tikėjausi galėsiąs plačiai pasikalbėti su visais jo dalyviais. Apie 95 nuoš. delegatų man buvo asmeniniai žinomi.

Deja, toli gražu ne su visais teko progos pasikalbėti, — perdaug viskas buvo "suspausta," kiekviena minutė buvo užimta vyriausiai seiminiais reikalais.

Delegatų seime buvo virš 120, bet tokia didžiulė kuopa, kaip Philadelphijos, savo delegato seime neturėjo.

O kai kurie seimo dalyviai būtinai norėjo iškelti sumanymą, kad aštuntasis LDS seimas įvyktų Philadelphijoje!...

★ ★ ★

Jaunimo konferencija buvo konstruktyvi ir įdomi. Kuriems teko būti pirmesnėse mūsų jaunimo konferencijose ir matyti šią, sutinka, jog mūsų jaunimas gerokai subrendo, suaugo organizaciniai, kultūriniai ir socialiai.

Be kitu dalykų, jaunimo konferencija pasisakė už sumezgimą artimesnių ryšių su Tarybų Lietuvos jaunimu. Jei šis nutarimas bus pravestas gyveniman, tai mūsų jaunimas bus pasiekęs didelių laimėjimų ir kultūrinėje srityje.

VALDŽIA LABAI PIGIAI PARDAVĖ PLIENO FABRIKUS

Washington.— Jungtinių Valstijų vyriausybei lėšavo 200 milionų dolerių pastatyti ir įrengti plieno fabrikus Genevoj, Utah valstijoj. Dabar vyriausybė pardavė tuos fabrikus United States Plieno korporacijai už 47 milionus dolerių.

Užgirtas Draftas Dar 9 Mėnesiam

Washington. — Senatorių ir kongresmanų įgaliotiniai patarė kongresui pratęsti verstiną kariuomenėn ėmimą iki 1947 metų kovo 31 d., bet nesusitarė dėl sumanymo draftuot jaunuolius, pradedant nuo 18 metų amžiaus.

Anglų Teroras prieš Žydus Palestinoj

Jeruzalė. — Liepsnose skęsta Haifos uostas Palestinoj. Jį padegę žydai. Anglai nušovė 6 žydus, o žydai vieną anglą. Viename kaime anglai suėmė 300 žydų, kitam 62. Žydai teroristai sproginiais sunaikinę 8 geležinkelių ir vieškelių tiltus; tuom esą padaryta pusė miliono dolerių nuostolių.

Anglai su lėktuvais ir šarvuotais automobiliais daro masines ablavas prieš žydus. Žydai tūkstantinėmis miniomis demonstruoja prieš Angliją. Arabų vadai smerkia Ameriką, kad ji remianti žydus prieš arabus.

New Delhi, Indija. —Manoma, indėnai priims anglų planą dėl Indijos tautinės savivaldybės.

BŪSIĄ DAUGIAU VALGIŲ, BET...

Washington. — Žemdirbystės sekretorius Anderson teigia, kad per 12 sekamų mėnesių amerikiečiai gausią daugiau valgių, apart mėsos, kiaušinių, sviesto, riebalų, valgomųjų aliejų ir kvietinių produktų.

Streikas prieš Žydų Niekintoją Beviną

New York. — Čia ir kitur CIO Kailiasiuvių unija dvi valandas streikavo protestui prieš Anglijos užsieninio ministerio Bevino pareiškimą, kad amerikonai nenori priimti žydų benamių iš Europos, todėl jie, girdi, reikalauja įleist 100,000 žydų į Palestiną.

Salt Lake City. — Vario darbininkai laimėjo streiką.

Amerikos lietuvių jaunimas lietuvybės dvasią tegalės savyje išlaikyti tik tuomet, kai jis palaikys tamprius ryšius su savo tautiečiais Lietuvoje.

FRED VINSON, vidurio liberalas, kurį prez. Trumanas skiria Aukščiausiojo Teismo teisėju.

VIESULAS PRAŽUDĖ 20 ŽMONIŲ

Detroit, Mich. — Viesulas, šėldamas River Rouge, Detroito priemiestyje, ir artimoj Kanados apylinkėj, užmušė 20 žmonių. Kartu su viesulu pliaupė tvaniška liūtis.

Alabama. — Demokratiniam senatoriui Johnui Bankheadui mirus, bus renkamas naujas senatorius.

Virginia. — Į Jungtinių Valstijų senatą kandidatuoja darbo unijų priešas Howard Smith.

Ar Bus Palengvinimas Japonijos Valstiečiams Randauninkams?

Tokio.— Karinė talkininkų taryba vienbalsiai nusprendė sumažint žemes japonų dvarininkams. Iki šiol 70 nuošimčių japonų farmerių buvo randauninkai. Skelbiama, kad daugelis jų gausią žemės pagal tą sprendimą.

AMERIKONAI PER DUNOJŲ SIEKIA VALDYT BALKANUS

Maskva.— Sovietų komunistų laikraštis Pravda rašo, kad Amerika ir Anglija siekia pavergti Rumuniją, Bulgariją ir kitus Balkanų kraštus; todėl anglai ir amerikonai reikalauja sau teisių-kontrolės Dunojaus upėje.

Amerika Nenori Teist Hirohito

Washington.— Joseph B. Keenan, Jungtinių Valstijų prokuroras teisti kariniams Japonijos kriminalistams, sako, "tai būtų aiški klaida" tardyti japonų imperatorių Hirohito kaipo karinį piktadarį.

(Tik su Hirohito žinia ir užgyrimu japonai iš pasalų užpuolė amerikonus Perlų Uoste.)

KYLANT BRANGENYBEI, BUS NAUJŲ STREIKŲ

Washington.— Ekonominio pastovumo direktorius Chester Bowles prašo darbo unijas pasižadėt nestreikuot. Kartu jis sako, jog streikai dėl algų priedų bus neišvengiami, jeigu prezidentas Trumanas pasirašys kongreso priimtą sumanymą, kuris perša panaikint kainų kontrolę maistui ir kitiem svarbiem gyvenimo reikmenim. Jei prezidentas pasirašys tą kongreso nutarimą, tai reikmenų kainos greitai pakils 40 iki 50 nuošimčių.

LEONAS PRŪSEIKA, brooklyniečių lauktasis svečias, Vilnies redaktorius, kalbės Brooklyne birželio (June) 19 d. vakare, Ukrainų svetainėje, 216 Grand St., kampas Driggs Avenue.

O birželio 23 d., 4 val. popiet, Prūseika sakys kalbą Cliffside, N. J., Charles Stephan's salėje, 344 Palisade Ave.

Brooklyne šį trečiadienį birželio (June) 19, apart Prūseikos prakalbos, bus rodoma judamieji paveikslai iš Lietuvos ir dainuos skardusis Aido Vyrų Choras, vadovaujamas Prano Pakalniškio.

Apie Prūseikos kalbą ir kitus programos dalykus Brooklyne plačiau skaitykite New Yorko ir Apylinkės Žiniose.

Francijos Socialistų Vadai Duoda Progą Klerikalams

Paryžius. — Francijos socialistų vadai atmeta komunistų raginimą, kad socialistas apsiimtų į premjerus - prezidentus. Tuom socialistai duoda progą klerikalams, kurie perša užsieninį ministerį Bidaultą į tą vietą.

Anglija Reikalauja Nekliudyt Franko Fašizmo Ispanijoj

New York. — Aleksandras Cadogan, Anglijos delegatas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboj, šnekėjo, kad nereikią kištis į vidujinius Ispanijos Franko fašizmo reikalus. Cadoganas (pirmkarinis nacių draugas) priešinosi Saugumo Tarybos antrinio komiteto pasiūlymui, kad visuotinis Jungtinių Tautų susirinkimas rugsėjo mėnesį nutartų sutraukyt diplomatinius ryšius su Franko diktatūra. Tas anglų delegatas sakė, būk Franko Ispanija negręsianti suardyti taiką.

Beveik 4 Bilionai Dolerių Anglijai

Washington. — Kongresinis komitetas bankų reikalais paragino kongresą nutart duoti Anglijai 3 bilionus ir 750 milionų dolerių paskolos, girdi, "pasaulinei gerovei ir taikai palaikyti."

Žiaurūnas Pulkininkas Kreipiasi į Trumaną

Washington. — Pulkininkas James A. Kilian prašė prez. Trumaną paskirti tyrinėjimų komitetą. Kilian tikisi, kad prezidentinis komitetas švelniau ims jį, negu teismas, kuris tardo Kilianą. Kareiviai teisme liudijo, kad pulkininko Kiliano įsakymu buvo žiauriai mušami ir kankinami kariniai kaliniai Litchfield stovykloj, Anglijoj.

Teismas skyrė tik $250 piniginės baudos leitenantui, kuris liepė mušti įkalintus kareivius. Tas pats teismas davė 3 metus kalėjimo saržentui, kuris, pagal leitenanto įsakymą, mušė jankius kalėjime.

Milionas Anglijos moterų darbininkių laimėjo algos pakėlimą po 90 centų savaitei.

NAIKINAMI DARBININKŲ LAIMĖJIMAI

Washington.—Darbo unijos yra padariusios 40,000 sutarčių su kompanijomis dėl algų pakėlimo. Bet Amerikos kongresas tiek leidžia kelti reikmenų kainas, kad algų priedai netrukus išnyks, kaip įspėja Willard Wirtz, nacionalis ūkinio pastovumo pirmininkas.

ŠMEIŽTAS PRIEŠ SOVIETUS MANDŽURIJOJ

Amerikos laikraščiai skelbia, būk Sovietai "išplėšę" fabrikų įrengimus Mandžurijoj. Bet pats Amerikos valdžios pasiuntinys Ed. Pauley pranešė iš Mandžurijos, kad tiktai **"retuose atsitikimuose Sovietai iškraustė visus fabrikų įrengimus."** Jis sako, kad Sovietai paėmė kiek daugiau elektrinės mašinerijos iš Mandžurijos.

Albany, N. Y. — Aukščiausias valstijos teismas užgyrė baltųjų "teisę" nepardavinėt namų negrams.

Iš SLA Seimo--ar Tokie Skaitmenys?

New Haven, Conn.— Dalyvauja tarpe 130 ir 150 delegatų.

Vinikas raportavo, kad Mass. valstijos apdraudos departmentas priešinasi konversijai be specifiško seimo nutarimo tuo reikalu.

Grinius ir Norkus smarkiai kritikavo Viniką už patiekimą neteisingų skaitlinių.

Jaunimo Komitetas raportavo, kad jisai galės veikti tiktai po to, kai konversijos knygos bus uždarytos. Ikišiol veikti negalėjo.

Iš Apšvietos Komisijos buvo du raportai. Daugumos raportą davė Grigaitis ir Vaidyla. Mažumos raportą davė Valaitis. Jis skundėsi, kad Tėvynė nedavusi pakankamai vietos tautininkų raštams.

Vinikas raportavo už 10 nuoš. "loading on dues." Norkus iš Philadelphijos smarkiai kritikavo ir sakė, kad tas "loading" nereikalingas.

Pudymas nurodinėjo, kad LDS turi pinigų, gerai stovi, tuo tarpu SLA negaluoja.

Aštriai Tarybos veiklą kritikavo ir Chase iš Hartfordo.

Koresp.

AMERIKA KVIEČIA SOVIETUS TARTIS DĖLEI PASKOLOS

Washington. — Amerikos valdžia vėl kvietė Sovietų Sąjungą į derybas dėl biliono dolerių paskolos Sovietams. Ryšium su siūlomąja paskola ši šalis nori, kad Sovietai pakeistų savo verslo sutartis su Balkanų kraštais.

Hobbs'o Bilius Prieš Unijas

Washington. — Senatorių komitetas teisių reikalais užgyrė Hobbs'o bilių prieš unijinius vežikus. Jeigu unijos nariai sustabdo neunijistą vežiką su troku, gabenančiu prekes į unijinę sritį, ir reikalauja užmokėt unijinę duoklę, tatai Hobbs bilius vadina "raketu" ir skiria $10,000 piniginės baudos ir iki 20 metų kalėjimo.

SENATO KOMITETAS NEIGIA JACKSONO PLŪDIMĄ

Washington. — Senato teisių komitetas bent šiuo tarpu nesvarstys Aukščiausiojo Teismo teisėjo Jacksono riksmą - skundą prieš demokratinį to teismo teisėją Hugo Blacką. Jacksonas, amerikinis prokuroras byloje prieš vokiečius karinius kriminalistus, atsiuntė pareiškimą prieš Blacką. Jacksonas smerkia Blacką už tai, kad Blackas balsavo už mainierius byloje, kur mainierius atstovavo buvęs Blacko partneris - advokatas. Blacko dėka, buvo pripažinta angliakasiams alga už sugaištamą laiką nuo įėjimo į kasyklą iki darbo vietos ir nuo tos vietos iki išėjimo iš kasyklos.

Prez. Trumanas buvo pataręs Jacksonui nekelti skandalo, bet Jacksonas neklausė. Jacksonas, plūsdamas Blacką, ieško pasiteisinimo apleist Aukščiausiąjį Teismą ir gaut pelningesnę vietą. Jacksonas, tarp kitko, nori kandidatuot į New Yorko valstijos gubernatorius, o paskui gal į Jungtinių Valstijų prezidentus. New Yorko valstijos gubernatorius gauna 25 tūkstančius dolerių algos per metus.

Nurnbergo teisme Jacksonas leido Goeringui ir kitiems buvusiems nacių vadams skleisti propagandą prieš Sovietų Sąjungą ir prieš demokratiją bendrai.

Jacksono kandidatūrą į New Yorko valstijos gubernatorius remia klerikalas Džimis Farley, buvęs prez. Roosevelto neva draugas, paskui virtęs atviru didžiojo prezidento priešu.

AMERIKONAI IR ANGLAI PERDAUG NORĮ IŠ ITALIJOS

Paryžius. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Molotovas nurodė, kad Anglija ir Amerika reikalauja perdaug karinių atlyginimų iš Italijos. Ji sakė, jog anglai ir amerikonai daugiau, negu iškolektavo karinius savo nuostolius iš Italijos, imdami iš jos anglų-amerikonų armijų užlaikymo lėšas Italijoj.

Kas liečia Sovietus, jie reikalauja tik 100 milionų dolerių dirbiniais, o ne pinigais. Tai yra tik viena dvidešimta dalis tų nuostolių, kuriuos italų kariuomenė padarė Sovietams, sakė Molotovas.

Amerikos valstybės sekretorius James Byrnes taip pat skaičiavo šios šalies karinius nuostolius 100 milionų dolerių, bet sakė, Jungtinės Valstijos nereikalaus atlyginimo iš Italijos.—Tie nuostoliai pasidarė daugiausiai iš to, kad Amerikos lakūnai subombardavo amerikinius fabrikus Italijoj.

Anglijos užsienių reikalų ministeris Bevinas reikalavo atlyginimų iš Italijos, bet nepasakė, kiek. Francijos užsieninis ministeris Bidault sakė, Italija turėtų sumokėti Francijai 44 milionus dolerių.

ORAS.—Būsianti giedra.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President ..... Jos. Weiss
Secretary Treasurer ..... D. M. Sholl
Editor ..... Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Nusikaltimas ir Bausmė Mūsų Armijoj.

Daugelis mūsų vyrų, grįžusių iš kariuomenės, smarkiai nusiskundžia šiurkštumais armijoj. Beveik kiekvienas jų turi ką nors priešingo armijos viršininkams, — leitenantams ir aukštesniems. Beveik kiekvienas eilinių karių smerkia tąjį skirtumą, kuris skiria eilinius karius, korporalus ir saržentus nuo karininkų. Mūsų krašto kongresas (žodžiais) siekiasi visa tai pašalinti, bet labai abejojama, ar tai bus kada nors padaryta tokioje visuomenėje, kokioje mes gyvename.

Iškyla dar vienas dalykas, gan būdingas ir parodąs, kokia armijos teismuose viešpatauja nelygybė.

Daugelis mūsų skaitytojų girdėjo apie t. v. Litchfielde (Anglijoj) bylą. Kas gi toji byla?

Litchfielde buvo didelis militarinis Amerikos kariuomenės kalėjimas, į kurį buvo talpinti visoki nusižengėliai kariai. Nesiimsime čia kalbėti apie tų karių nusižengimus, bet užteks to, jog daugelis grįžusiųjų iš Anglijos vyrų skelbia, jog labai dažnai be mažiausio reikalo kariai buvo kišami į tą kalėjimą.

Pasirodo, jog ten būta ir daugiau ko nors: Litchfieldo kalėjimo viršininkai žiauriai kalinius kankino, mušdavo. Tai buvo režimas, savo brutalumu panašus viduramžių laikams.

Po karo kai kurie brutalūs Litchfieldo kalėjimo viršininkai buvo patraukti teisman ir šis teismas buvo plačiai aprašytas Amerikos spaudoje. Jau nubausti pora asmenų, kaltintų brutalume. Pirmuoju kaltinamuoju buvo teisiamas saržentas Judson H. Smith. Teisme jis teisinosi, jog visaip puolęs kalinius ne savo iniciatyva, bet pagal viršininkų, aukštesnių karininkų, įsakymus. Saržentas Smith buvo nubaustas trejiems metams kalėjimo, taipgi negarbingu iš armijos paleidimu (dishonorable discharge) ir pinigine pabauda.

Antruoju kaltininku buvo leitenantas Granville Cubage, kaltinamas už tuos pačius nusikaltimus. Kaipgi jis teisinosi? Kaip saržentas Smith, taip ir leit. Cubage, sakė, kad ir jam vyresni už jį įsakę mušti kalinius, kad ne jis pats savo valia tai daręs!

Kariuomenės teismas nusmerkė leit. Cubage $250 pinigine pabauda ir pabarimu!

Matome, koks skirtumas! Saržentas baudžiamas vienaip, gi leitenantas — kitaip. Nors kiekvienam gali būti aišku, kad saržentas šiuo atveju negalėjo būti kaltesnis už leitenantą.

Kodėl taip? Ar todėl, kad teismą sudarė karininkai, o ne eiliniai kariai?

Daugelis žmonių dėl to šiandien stato tokius klausimus.

Net ir Herald-Tribuno bendradarbis majoras George Fielding Eliot stebisi tokiomis Litchfieldo bylos pasekmėmis.

Jis mano, jog USA kongresas privalėtų greitai susirūpinti tokia kariuomenėje padėtimi. Mr. Eliot ragina kongresą išrinkti savo komisiją, kuri pernagrinėtų visas kariuomenės bylas, ypačiai Litchfieldo bylą, ir iš to padarytų atitinkamas išvadas.

Mūsų nuomone, tai turėtų būti atlikta!

Sutvirtinti Visą Demokratinių Lietuvių Veiklą!

Septintasis LDS Seimas praėjo pasekmingai. Išklausęs Centro Valdybos pranešimų, jis nustatė gaires tolimesnei savo veiklai.

Tačiau, Lietuvių Darbininkų Susivienijimas tėra tik viena didžiųjų organizacijų mūsų demokratiniame lietuvių judėjime. Tad tenka susirūpinti ir kitomis organizacijomis ir, žinoma, visu mūsų judėjimu. Kiek mes pajėgsime suderinti savo pajėgas, kiek mes mokėsime apgalvotai veikti, tiek turėsime naudos.

Tuo reikalu Demokratinių Amerikos Lietuvių Centras, išrinktas Antrojo Demokratinio Lietuvių Suvažiavimo (praeitais metais) Pittsburghe, šaukia visuotiną savo narių suvažiavimą, kuris įvyks š. m. liepos 7 dieną Brooklyne.

Demokratinių Amerikos Lietuvių Centras yra toji įstaiga, kuri jungia aplink save visas demokratines lietuvių organizacijas, draugijas, klubus ir kitas įstaigas. Tuo būdu, labai svarbu, kad jau dabar Demokratinių Lietuvių Centro nariai ir bendrai visuomenės veikėjai galvotų ir mąstytų apie šį suvažiavimą.

Šis Dem. Liet. Centro narių suvažiavimas turės nustatyti savo darbų programą ateičiai. Svarbu, kad suvažiavimas būtų pasekmingas ir našus.

Visoki sumanymai ir pasiūlymai turi būti siunčiami Demokratinių Amerikos Lietuvių Centro sekretoriui, **Matui Šolomskui, 419 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.**

Rūpinkimės visi, kad Amerikos lietuvių pažangiosios visuomenės darbai gražiai koordinuotųsi ir kad jie neštų juo didesnės naudos visam mūsų judėjimui!

Brazilijos Žmonių Pasidarbavimas dėl Suteikimo Paramos Tarybų Sąjungos Žmonėms, Nukentėjusiems nuo Karo

(Nuo mūsų korespondento.)

Brazilijos mieste Sao Paulyje gyvuoja Rusų Komitetas šelpimui nuo karo nukentėjusių Tarybų Sąjungos žmonių. Prie to komiteto veikia Lietuvių Departmentas, kurio tikslas yra šelpti Tarybų Lietuvos žmones, nukentėjusius nuo karo. Apie tai čionai ir parašysiu.

Nors Tarybų Sąjungą vokiečiai naciai užpuolė 1941 m. birželio 22 d. ir staiga daugelis žmonių Sao Paulyje susirūpino, kaip sušelpti nukentėjusius nuo karo, bet tam tikslui susikūrė viršminėtas organizmas, vos 1943 m. rugpiūčio mėnesyje ir po pirmo narių susirinkimo, įvykusio tais pačiais metais rugsėjo antrą dieną, prasidėjo ta linkme veikla.

Pirmomis savo gyvavimo dienomis minėtasis komitetas turėjo pasitenkinti tik pinigų rinkimu ant aukų lapų ir šeimyninių "arbatėlių" organizavimu tam tikslui. Tykiai surinktus pinigus galėjo tik pasiųsti į Tarybų Sąjungą pinigais, o ne prekėmis.

Tačiau buvo trokštantiems pagelbėti nukentėjusius nuo karo didelis laimėjimas veikti legaliai ir proga veikimą išvystyti, kas pirmučiausia ir reikia pažymėti: tai "arbatėlės," įvykusios pas Verą Vicente de Azavedo, pas Basilio Pertzov, pas V. Shatskį ir visų tų "arbatėlių" didžiausia ir daugiausiai davusi pelno Brazilijos lietuvių kolonijos, įvykusi 12-12-1943 metais. Antras Komiteto smarkesnis užsimojimas arba, geriau pasakius, išdrįsimas, tai, dėka pianistui Adolfui Tabacovui, 1944 m. sausio mėnesyje įvykęs koncertas, kurio penkios dešimtys procentų pajamų tenka nukentėjusiems nuo karo. Trečias, tiesiog stebūklingas išdrįsimas ir netikėtas pasisekimas, turint omenyje tuo laiku buvusią Brazilijoje politinę padėtį, tai 18 d. kovo vakaras Sao Paulo miesto Pacaembų stadiume, padarytas kartu su Churčilienės komitetu. (Apie kurį teko rašyti Laisvėje.)

Lietuvių Komitetas:

Vėliau Komitetas pradėjo organizuoti, nors ir labai sunkiai, įvairių Tarybų Sąjungos tautų departmentus platesniu mastu, sukėlimui paramos nukentėjusiems nuo karo. Pirmutinis, prie Rusų Komiteto, susiorganizavo Lietuvių Departmentas rėmimui nukentėjusių nuo karo Tarybų Lietuvoje, kuris gavo teisę veikti legaliai ir lietuviškai tarp Brazilijos lietuvių ir tebeveikia dar iki šiol.

Pradėjus Komitetui veikti platesniu mastu ir bendrai visokių tautų departmentams, ir, atslūgstant Brazilijoje juodai padėčiai, komitete susikuria įvairios sekcijos, būtent: siuvimo, pramogų organizavimui, darbo, bazarų, pirkimo, pardavimo ir k. Šios sekcijos intensyviai pradėjusios veikti ir daugiausiai pradėjusios kreipti domės, kad už surinktus pinigus gaminti prekes ir siųsti į Tarybų Sąjungą, nors ir per trumpą laiką, 1944 m. gruodžio 30 d. pasiunčia nukentėjusiems nuo karo 21 dėžę visokiausių drabužių, 13,321 gabalą, vertėje 164,500.00 cruzeirų. Po šio siuntinio išsiuntimo Komitetas nuperka už 300,000.00 cruzeirų vilnonio audeklo ir vėl imasi darbo, ruošdamas antrą siuntinį.

Tačiau Rusų Komitetas nepasitenkino vien naktimis liekamu laiku drabužių siuvimu, kuriame smarkiai pasidarbavo lietuviai siuvėjai ištisas naktis, bet veikia ir kitose srityse. Pastato miesto teatre, dalyvaujant artistei Bibi Fereira, espectakulą, kuris duoda pelno 40,000.-00 cruzeirų. Atidaro 1945 m. nuo balandžio 15 d. iki gegužės pirmos dienos "bazarą" Ypirangos Meno Galerijoje pardavinėjimui įvairenybių, atvaizduojančių Tarybų Sąjungos ir jos tautų būdus. 9 d. gegužės tais pačiais metais, užsibaigus karui, suorganizuoja "cocktail" žurnalistams ir įžymesniesiems Sao Paulo žmonėms. Ta proga Komitetą pasveikina Brazilijos Apsigynimo Lygos vardu aktyvus veikėjas Evandro Santos, tik ką tuo laiku susiorganizavusios Sao Paulyje pažangios MUT organizacijos vardu pasveikina L. Campos, taip gi prisiunčia sveikinimus įvairūs darbininkų sindikatai, Čekoslovakų kolonija, austrų kolonija ir kt.

Didžiojo Tėvynės karo istorinę dieną — 22 d. birželio komitetas švenčia iškilmingai Skandinavų Klube, dalyvaujant lietuvių chorui ir įžymiems artistams. Sekančią dieną, po prieglobsčiu Rusų Komiteto, Brazilijos lietuvių kolonija taipgi švenčia didžiojo karo dieną, pilna ūpo, užsibaigus laimingai karui.

Po karo komiteto veikimas nenustoja, bet aprič, sustiprėja kur kas labiau ir kur kas energingiau imamasi darbo sušelpti nukentėjusius nuo karo. Bet, kol kas, galima pasakyti tik, kad iki 1945 m. gruod. 30 d. Komitetas turėjo pajamų 968,-200.30 cruzeirų, kurių tarpe iki tol lietuvių kolonija prisidėjo su 47,886.50 cruzeirais.

J. Peroba.

Nepaprasta Laboratorija

Rašo **M. Ragažius**

Netoli Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos, kurią vokiečiai barbariškai susprogdino, stovi kuklūs Selekcijos stoties pastatai. Tylu aplink lygiuose, gero juodžemio laukuose, iš kurių vilnija, kaip brangūs kilimai, skaidrios žiemkenčių juostos. Ir retas keleivis pagalvoja, kad ne tokie čia laukai, kaip visur ir kad tuose kukliuose Selekcijos stoties namuose vyksta nesiliaunantis darbas, didelės valstybinės ir mokslinės svarbos.

Einame per stoties patalpas. Sienose, stiklinėse spintelėse išdėstyti įvairių javų pavyzdžiai, sunkios auksinės varpos, didžiuliai bronziniai grūdai.

—Jau senai selekcininkai,—kalba stoties vedėjas Bulovas, — kovoja, kad paprastas, nuo amžių žinomas, primityvias augalų veisles pagerinti. Ne dienos yra tai darbas. Kartais daug mėnesių pastangos neduoda jokių rezultatų, o kartais tik po kelių metų mes pasiekiame pergalės...

Mokslu apsišarvavę selekcininkai stengėsi įsibrauti į nematomą, slaptą augalo pasaulį, į jo širdį ir pakeisti ją taip, kad ji paklustų žmogui tarnauti savo duosnumu, savo patvarumu, taip, kaip ji ir per šimtmečius nemokėjo.

Jau 1936-1937 m. šioje stotyje buvo pradėti bandymai išauginti mūsų klimato sąlygoms pritaikintus aukštesnio derlingumo kviečius. Reikėjo stočiai išauginti tokius kviečius, kurie galėtų gerai iškentėti žiemą, neišgulėtų, duotų stambų derlių ir tiktų sodinti menkose žemėse.

Doc. Bulovas, tada dar jaunas specialistas, dirbo prie bandymų išvesti patvaresnią kviečių kultūrą.

—Daug rūpesčių turėjome, — sako doc. Bulovas,—mes jungėme kviečius su rugiais. Ilgai šie bandymai nevyko. Pagaliau ilgametė svajonė išsipildė. Gavome naują augalą, kurio varpos buvo didelės, brandžios, sunkios. Tereikėjo šią veislę pasodinti smėlingoje dirvoje, padaryti dar kelius bandymus, dėl jos atsparumo žiemai ir tada jau būtume gavę naują kviečių rūšį. Suprantate, rūšį, kurią būtų galima sodinti ir tokioje žemėje, kur iki šiol kvietys netarpo...

Vokiečiams okupavus Lietuvą, moksliniai darbai nutrūksta. Bulovas areštuojamas. Vėliau jis bastosi, kaip valkata, slapstydamasis po visą kraštą.

Raudonajai Armijai išvijus okupantus, respublikos mokslo specialistai grįžta prie savo mėgiamo darbo.

Doc. Bulovas atvyksta į Dotnuvos selekcijos stotį. Jis paskiriamas jos direktoriumi. Tuoj imasi darbo užbaigti naujosios kviečių kultūros išvedimą.

—Atsidėkodamas Raudonajai Armijai už mano Tėvynės išvadavimą — pasakoja doc. Bulovas, — 1945 m. aš sekmingai pabaigiau tyrinėjimus su dviem žieminių kviečių veislėmis. Jas pavadinome "Pergalė" ir "Raudonieji."

Abi naujos veislės turi tvirtą šiaudą, daug atsparesnės žiemos sąlygoms, o derlių duoda didesnį, kaip visos ankstyvesnės. Pereitų metų rudenį naujosios kultūros sėklos paleistos platintis po eilinius respublikos ūkius.

Be to, selekcijos stotyje toliau vedami bandymai okupacijos metu nutraukti panaikinti nuo miežių akutus, kitaip sakant, padaryti juos švelniais.

Stotyje dirba ir kitas daug žadantis mokslininkas Bėčius, vienintėlis Lietuvoje bulvių selekcininkas.

Jis nuveda į tris didžiulius pogrindžius, kur švitas krūvos naujų bulvių veislių.

Žvilgsnis krinta į pailgas, didžiules, gelsvas bulves.

—Tai pirmoji bulvių veislė Lietuvoje, kuri išeina iš selekcijos. Ji pavadinta "Milda." Šiemet pavasaryje stotyje jų pasodinsime 1200 centnerių, o kitais metais ji plačiai pasklis po Tarybų Lietuvos darbo valstiečių ūkius.

Ši bulvių rūšis yra pranašesnė už visas, iki šiol žinomas užsienines veisles. Iš vieno hą ji duoda 20-25 tonų derlių.

Be to, Bėčius savo žinioje dar turi iki 200 kitų įvairiausių bulvių veislių.

—Mes stengiamės patikrinti bulvių atsparumą vėžiui, tam baisiam šio augalo priešui. Dėl to iš kiekvienos bulvių veislės po 10 gumbelių siunčiame į Ukrainos Bulvių tyrimo institutą. Broliškos respublikos mokslininkų suteikiama pagalba mums yra didelė. Drąsiai galime tvirtinti, kad po kelių metų Lietuvoje bulvių vėžys bus visai nepavojingas, nes išvesime atsparias šiai ligai veisles.

Dotnuvos selekcijos stotyje daromi bandymai bulves auginti iš sėklų. Taip auginant gaunamos pačios geriausios ir atspariausios bulvės.

—Svarbu, kad bulvės būtų atsparios šalčiui, — toliau pasakoja Bėčius.—Man jau pavyko gauti tokią bulvių veislę, kuri nebijo šalčio iki —4°. O tada, kaip bus baigta bandymai, bulves galėsime sodinti anksti pavasarį ir gauti aukštus derlius...

Pasirodo, kad okupacijos metu šią atsparią šalčiui bulvių sėklą išsaugojo Bėčiaus darbininkai. Pats Bėčius buvo išvežtas Vokietijon ir dirbo, kaip juodadarbis.

Šį pavasarį išsaugotas sėklas pasėjau inspektuose ir tęsiu bandymus toliau...

Su rugių veislės gerinimu užsiima Subačienė.

—Nors šioje srityje pasiekti neblogi rezultatai,—sako ji, — bet penkmečiui mes tikrai duosime dar aukštesnio derlingumo rugių veislių. Smagu šiandien dirbti, kai matai savo Tėvynėje tokias plačias perspektyvas mokslo pažangai.

Marininkų Unijų Vieningumo Komitetas skaito nuo Pasaulio Darbo Unijų Federacijos kablegramą, pažadančią svarstyti paramą Amerikos marininkų streikui. Dėka marininkų vieningumui ir panašiems pažadams paramos iš kitur, marininkai laimėjo kovą be streiko. Iš kairės sėdi: Joseph Curran, Nacionalės Maritime Unijos prezidentas; Harry Bridges, Int. Lonshoremen's & Warehousemen's Unijos prez., abu CIO; N. Malone, Marine Firemen, Oilers, Watertenders & Wipers, nepriklausomos, prezid.

THESE ARE THE TIMES

By Matt Sholomskas

PARTICIPANTS IN the Seventh National LDS Convention will find the contents of this column old stuff. Those not fortunate enough to attend the convention might find this piece of some interest, however.

—o—

Boston's press gave the convention wide coverage, and it is from this source that we reproduce some excerpts to give the reader an inkling of some of the convention activity.

Pre-convention publicity appeared in Boston's daily Globe and the Boston Sun. Herald. The Boston Post of June 11, 1946 carried a report of the convention and the following quotation from the report of Roy Mizara:

"Among the things accomplished, our association's members and lodges aided and are now aiding the land of their fathers and kinsfolk — Lithuania — which was wrecked, pillaged and looted by the Nazis. They are donating funds, collecting clothing and other necessary things to relieve sufering there."

—o—

On the same day the Worcester World Telegram carried a report announcing:

"Three hundred delegates and 200 other members of the Association of Lithuanian Workers, a national fraternal organization met late yesterday afternoon at Olympia Park, Lake Shore, Shrewsbury, for a picnic and supper in conjunction with the seventh bi-ennial convention of the association which opened yesterday at the Hotel Gardner in Boston."

—o—

On June 12 the Boston Globe carried a report of the National LDS Youth Conference. The item quoted from the report delivered to the conference by John Orman, the national youth secretary. It reported John Orman as having said:

"As part of the 'little people' of this world who do not want another war, an unnecessary war which promises to be more devastating than the past one, we must do our part to prevent it."

—o—

"A memorial plaque," the Globe story went on, "was dedicated last evening to the 20 members who gave their lives for their country. Lt. Col. Norman K. Jackson represented the Commanding General of the First Service Command at the exercises at the hotel."

—o—

Montello's press played up the local son slant and devoted much space to Anthony Vasaris' installation as first vice-president of the association. The item further announced:

"The association has been holding its seventh bi-ennial convention at Boston all this week with some 300 delegates in attendance and also conducted a youth conference. There are more than 1000 members in the State with one or more lodges in 17 communities. The local branches have been active in many phases of the activities of the association. The Montello Gliders have been especially active among the young people."

—o—

This is but a brief round-up of the press reports Boston, Montello and Worcester papers devoted to the Seventh National LDS Convention. There were many more newspaper items devoted to the convention. To reproduce them all would be impossible in this space. However, we hope that these few flashbacks will have interested those LDS members who could not attend the convention.

NAUJA PERTAIKA MANDŽURIJOJ

Nanking.— Tarpininkaujant Amerikos generolui Geo. Marshallui, Chinijos tautininkai ir komunistai pasirašė mūšių pertraukos sutartį Mandžurijoje neribotam laikui.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

Saugokitės Supuvusio Sviesto ir Kišenvagių!

Pradedant birželio 17-ta, OPA leido pakelti kainas sviesto net po 11 centų svarui. Taigi, slėptasis sviestas turės išeiti į atvirą turgų. Pasitaikys ir geroka apipuvusio. O gerąjį iš naujo slėpti ir reikalauti už jį kelis syk po 11 centų daugiau juk taipgi niekas ne kliudys.

Supuvęs sviestas teks mums, kurios perkamės pa rėjusios iš darbo ir kuriom tenka rokuoti centus. Gerąjį valgys tie, kurie nieko ne dirba ir kuriem doleris —nc pinigai.

Tačiau ir mes galime atsisakyti supūdytą maistą už savo gerus centus pirkti.

Lig šiol New Yorko miesto legališka kaina svaru sviesto buvo 57 centai (krautuvėse r e ikalaudavo 80 centų už svarą arba "neturėdavo" sviesto). Su dabartiniu pakėlimu po 11 centų, kainos galės būti iki 68 centų. (Kai kuriuose miestuose legalės kainos y ra biskį skirtingos.)

Juodasis turgus, paakstintas dabartiniu OPA nusileidimu, be abejo, nenusileis. Kartą šmugelninkams išgavus iš OPA nusileidimą kasgi uždraus jiems iš nau jo sviestą slėpti ir reikalau ti sau dar didesnių pelnų naujo OPA nusileidimo.

Sviestas yra tik vienas iš daugelio produktų, ant kurių leido kelti kainas.

Vienatinė galimybė sulaikyti kainas nuo tolimesnio kilimo g l ū d i vartotojų griežtame pasipriešinime kainų kėlimui.

Nekalti ir Kalti

Kainų kėlimas, vedimas krašto prie infliacijos, pačiame pamate turi du tikslus:

Aplupti vartotojus, didžiumą žmonių. Išvalyti iš jų kišenių viską į sunkius metalinius ir akmeninius bankų, korporacijų, trustų turto sandėlius.

Smulkiuosius krautuvininkus išspausti iš verslo, juos nubankrutavus gauti monopolį paskleidime visko, kas reikalinga žmonėms.

Taigi, kainų kėlimas yra prieš abiejus. Deja, ne visi smulkieji verslininkai pažįsta savo priešus, ne visi nori pažinti. Tik nedidelis skaičius smulkiųjų prekybininkų pasirašo peticijas ar šiaip kovoja prieš kainų kėlėjus, pagelbsti vartotojams, nuo kurių gerovės priklauso ir jo paties išsilaikymas versle. Kiti yra taip suklaidinti, jog galvoja, būk stambieji prekybininkai, nuogai nulupę vartotojus, jų, smulkiųjų prekybininkų, pasigailėsią. Būk smulkiuosius vistiek leisią pasilikti stambiesiems tarnais ir atiduosią nors dalį sugrobtų nuo žmonių milioninių turtų. Dar kiti žino, kas laukia jų, kaipo grupės, bet už tam tikrą išsiderėtą iš stambiųjų verslininkų kyšį vadovauja smulkiesiems verslininkams prieš pačius save ir prieš žmones abelnai.

Apgailėtini žmonės

Prieš sugedusius, už kyšį parduodančius brolį, reikia kovoti. Tuos suklaidintus reikia šviesti. O tai ne lengva problema.

Mažos krautuvės savininkas yra nesužinus stambios firmos reikalų sargas. Jis gali gauti tik tiek ir tokių prekių, kiek ir kokių firma teiksis duoti. Prekių stoka, kaip kad laike karo ar dabartinės kampanijos už kainų kėlimą, verčia jį firmai pataikauti, kad tų prekių gauti. Gi gautas prekes jis turi tam tikru laiku išparduoti, kad už jas gaunamu nuošimčiu galėtų išsiversti ir kad pasirodytų vertingu daugiau prekių gauti.

Tose pastangose išsiversti, išlaikyti lenktynes prieš tokius pat kaimynus ir prieš kompaniškas krautuves, didžiuma tų mažiukų yra daug blogesnėje padėtyje už kompaniškos krautuvės darbininką. Pastarasis turi užtikrintą šiokią tokią algą ir neatsako už tai, kiek jis prekių išleido. Jam nerūpi, kiek jis kuria dienai prekių gaus — ta viršenybės rūpestis. Gi turėdamas tą viską nudirbti, už viską imti pats atsakomybę, mažasis krautuvės savininkas plūša, dirba nesuskaitomas valandas.

Toksai persidirbęs žmogus neturi laiko ir pritrūksta jėgų pats pagalvoti apie viską nuodugniai. Jis neturi laiko kritiškai paskaityti ar nueiti į jam naudingus susirinkimus. Jis neturi laiko su kuo rimtai asmeniškai padiskusuoti. Pagaliau ir asmeniškai atsilankančių pas jus rimtų švietėjų trūksta. O firmos atstovas ar agentas neskūpi su kiekvienu svaru trūkstamos prekės įkalbėti jam kelis svarus nuodingos propagandos. Tas viskas ir sudaro padėtį, kad smulkusis prekybininkas, p r i n cipiniai darbo žmogaus draugas, praktikoje tampa priešu savo geriausio talkininko eilinio darbininko ir priešu pats sau.

V-ja.

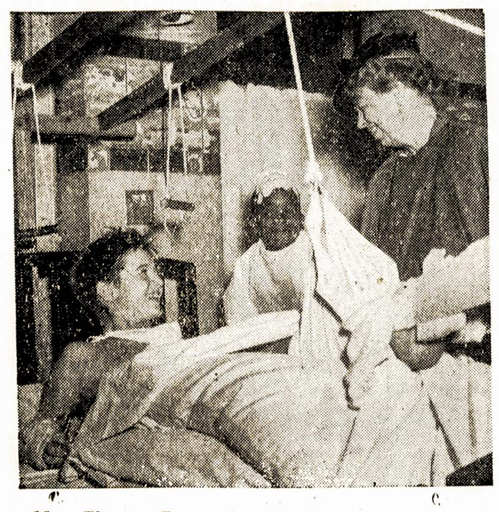

Mrs. Eleanor Roosevelt atlanko ligonius Sydenham Hospital, New Yorke. Ši yra vienintėlė ligoninė Amerikoje, kuri priima negrus ir baltus kartu. Ta pati taisyklė veikia priėmime ligonių ir daktarų. Šia praktiką ligoninė pradėjo 1943 metais ir dėl to neturi jokių keblumų. Organizuoti darbininkai remia ligoninės planą. Ligonės, kaip atrodo, labai įvertina savo lankytoją

Mano Chrizantema

Neseniai žuvusi nuo niekšiškos lietuviškai vokiškųjų nacionalistų rankos mokytoja Ona Žemaitytė-Sukackienė yra palikusi literatūrinių bandymų. Čia spausdiname vieną fragmentą iš jos literatūrinio palikimo.

(Pabaiga)

Pasirodo, "Drobės" fabrike kilęs streikas. Darbininkai reikalavę didesnio atlyginimo. Iš fabriko išėjo gausi darbininkų demonstracija, nešdama raudoną vėliavą, ir nuėjo Kauno gatvėmis. Gatvėse juos sutiko ginkluota policija, prasidėjo areštai... Draugas Kosiba buvo mirtinai sužeistas į krūtinę, krito vietoje... Darbininkai ir artimieji norėję pasiimti jo kūną, bet policija neleido: jis buvo užkastas kapuose prie nusikaltėlių ir savižudžių.

Stasė pasakojo tyliai, išblykšdama ir sulaikydama ašaras. Ir, nors labai buvo alkana, susilaikė nevalgiusi tol, kol papasakojo man apie šį įvykį.

Kitą dieną pietų pertraukos metu mudvi nuėjome į senamiestį, kur nupirkome raudono kaspino ir baltų dažų. Sekantį rytą Stasytė dėjosi serganti ir, visoms mergaitėms išėjus iš bendrabučio į paskaitas, užsirakino kambario duris ir padarė kaspine įrašą: "Jis žuvo, siekdamas darbininkų gerovės."

Išėjome. Nulipę nuo kalno žemyn, įėjome į didelę gėlių krautuvę, kurioje paprašėme padaryti mums chrizantemų puokštę. Kol buvome krautuvėje, visą laiką stovėjome nusisukusios veidais nuo lango, kad kas nors pažįstamų, eidamas gatve, nepastebėtų mudviejų perkant gėles...

Neskubėdamos nuėjome į Vytauto parką. Čia, susėdusios ant nuošalaus suolelio, išardėme chrizantemų puokštę, supynėme ją į pusvainikį ir prisegėme raudoną kaspiną. Buvo mėnesiena, o be to, netoliese švietė elektra ir todėl mes galėjome tą vainiką pinti. Baigusios, nukreipėm savo žvilgsnius į gulintį apačioje miestą, nušviestą tūkstančio žiburių.

— Vieni ten džiaugiasi, prabangoje gyvendami, kiti skursta, alkio kankinami,— prabilau į draugę, kuri rankas suėmusi ant sukeistų kelių, buvo visiškai paskendusi savo mintyse.

— Visko yra, Onyte, atsakė ji, lyg pabusdama ir, trumpai atsidususi, pridėjo: — Turėkime viltį, ir mes gal kada nors sulauksime laisvo, laimingo gyvenimo.

Buvo pusė dvyliktos, kai abi pakilome ir aplinkinėmis gatvėmis ėjome kapų link. Viename tamsaus skersgatvio kampe mes sustojome. Stasei atidaviau paltelį ir, jėgas sukaupusi, perlipau per tvorą į totorių kapus. Iš čia į katalikų, nešdama chrizantemų puspainikį. Žengdama per kapus, kurie buvo skystai nušviesti mėnulio iš vienos pusės, ir elektros šviesos iš kitos, suradau naują smėlio kapą ir, skubiai padėjusi ant jo gėles, ištaisiau kaspiną, kurio baltos raidės sušvito nakties tamsoje. Vėl perlipau per tvorą.

Vėlai naktį grįžome bendrabutin. Tyliai nusirengusios atsigulėme ir aš jaučiau, kad mudvi su Stasele esame ne tik mokslo, vargo, bet ir bendro tikslo draugės.

— Mes kovosime už laisvę slaptai tol, kol patekėjusi jos saulė nušvies visą mūsų tėvynę!

* * *

Lapkričio mėnesio pirmomis dienomis pražydo mano chrizantema. Ji pražydo tada, kada skaudus šaltis nukando darželiuose ir laukuose gėles, kada nuvyto jų margi lapeliai... Ji pražydo tada, kai ant lango stiklo rytmetį suradau iš po nakties nusėtų žvaigždelių... Stoviu ir žiūriu į mano chrizantemą ir prisimenu tas, anas, tolimas chrizantemas, kadaise matytas Kauno krautuvės languose, ponų perkamas, ir tas, paliktas ant vienišo kapo vidurnaktį...

Kai buvo Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos metinių minėjimas, aš padėjau savo chrizantemą ties draugo Stalino paveikslu. Ji žydėjo ties paveikslu to žmogaus, kuris gimė saulėtoje Gruzijos žemėje ir kuris man atnešė saulę.

Tarp žalių vainikų ties draugo Stalino paveikslu žydėjo mano chrizantema, tarytum reikšdama jam dėkingumą.

Ona Žemaitytė-Sukackienė

Šis Tas Apie Maistą

Pagerinti Seleriai

Kada valgysime daug geresnius selerius, tai galėsime padėkavoti paprastoms namų muselėms už pagerinimą, nes ir jos prie to pasidarbavo.

Cornell Universitetas tiksliai priaugina musių ir paskiau jas suleidžia kur auginami seleriai skirtingų rūšių, kad musės išnešiotų žiedų dulkes nuo vieno augalo ant kito. Paprastai bitės atlikdavo tą darbą, bejieškodamos saumaisto-medaus, bet dabar naudoja muses dėl to, kad jos geriau suvaldomos.

Koks Sūris Yra Geresnis

Žmonės greičiau perka geltonos spalvos sūrį, nes mano, kad tokiame yra daugiau smetonos (kalbu apie amerikoniškus sūrius). Bet daug sūrių yra nuspalvotų geltonai. Valdžia nereikalauja iš sūrių išdirbėjų pažymėti, kad nespalvotas.

E. V.

Yra žmonių, iš tikro galinčių mylėti. Kariškis majoras Hornbostel, 65 m., prašė vyriausio kariško daktaro leisti jam dirbti ir gyventi piktaraupiais sergančių ligoninėje, kad būti arti žmonos, užsikrėtusios ta liga, turinčios baigti gyvenimą toje ligoninėje. Ligą jinai gavusi japonų koncentracijos kempėj, Filipinuose.

Visokie šakniavaisiai genda nuo saulės ir vėjo. Ypatingai bulvės įgauna aitrumo. Dėl tos priežasties kada nors turės uždrausti jų pardavinėjimą iš atvirų vežimų gatvėse ar parduoti išstatytąsias languose parodai.

Today's Pattern

Pavasaris ir vasara su rožėmis, o kartu ir šviesios lengvos vasarinės suknelės jau čia. Suknelės forma 9094 gaunama 34 iki 50 dydžio.

Užsakymą, pažymėjus numerį ir dydį, sykiu su 20 centų, siųskite: Mary Sincus, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y

Jos Dainas Naciai Tebegrojo, Bet Ją Paskyrė Mirčiai

Eva Bush, traagiškų dainelių dainininkė, jausmingu žmonių širdgėlos ir nelaimių apdainavimu buvusi įstrigusi daugelio širdin, sugrįžo Paryžiun, kaip praneša žinių agentūra ONA. Jinai planuojanti sugrįžti į scenos ir kabareto gyvenimą po pergyventų baisumų Ravensbruck moterų koncentracijos kempėje rytinėje Vokietijoje.

Eva tikisi šį rudenį atvykti į Jungtines Valstijas, dainuoti iš naujo atidarant French Casino, New Yorke.

Evos nelaimių, nemalonės iš nacių pusės priežastimi buvo ne vien tik dainos. Priešingai, kai kuriomis jos dainomis patys naciai buvo susižavėję. Kaipo žmona Ernst'o Bush, kovingo Vokietijos socialdemokrato, pabėgusio nuo Hitlerio 1933 metais, Eva pirmu kartu užsienyje išstojo Holandijoj ir greit po to tapo žinoma tarptautiniai.

Ne už ilgo, 1937 metais, naciai jos vyrą ir ją pačią paskelbė prasižengėliais ir atėmė Vokietijos pilietybę. Po to atėjo karas ir vokiečių okupacija. Jos rekordus naciams tebegrojant Paryžiaus radio programose, Eva jau buvo num. 75-tas moterų kalėjime Cherche-Midi, Paryžiuje.

Iš Paryžiaus kalėjimo jinai buvo pasiųsta į Alexanderplatz kalėjimą Berlyne, o iš ten į mirties kempę Ravensbruck'e, kur jinai buvo numeris 7964. Talkininkų išlaisvinta, jinai sugrįžo Paryžiun, kur praleido kelis mėnesius ilsėdamosi ir pasimatymams su senais draugais.

Šiomis dienomis jinai pirmu kartu po 6 metų išstojo Paryžiaus kabareto programoje. Prie savo senųjų meilės, ilgėsio ir liūdėsio dainelių, jinai dabar pridėjo naujų dainų iš baisenybių ir tragedijų ir šį kartą, greta savo talento jinai įdeda į savo daineles dar ir karčius asmeniškus atsiminimus pergyventų tikrųjų kančių.

Naciai nesirinko — jokia reakcija nesirenka savo aukomis visuomenės nemylimų žmonių. Reakcija pirmiausias aukas renkasi iš pačių liaudies mylimiausių, o pavykus tuos sumedžioti ar perblokšti, seka visa minia po reakcijos baudžiamąja kilpa. Tą reikėtų visiems atsiminti visada.

Rochester, N. Y.

Rochesteriečiai **šį sekmadienį,** birž. 23-čią, pietausim Bekešių sode, su nauda **Lietuvai,** kadangi pelnas šių pietų-piknko skiriamas drabužių **pasiuntimo** lėšoms apmokėti ir **Vilniaus** Institutui.

Pietus ruošia Mezgėjų **Kliubas,** kuris, kaip jau žinoma **iš** praktikos, visuomet **pagamina** skanių valgių. Aišku, **bus ir gėrimų.** Pietus duos **1 valandą,** bet tikisi svetingai priimti **ir** vėliau atvykusius. Kviečia **visus** būti sode, 913 Avenue D. **N.**

Neturint moderniško šaldytuvo, sviestą reikia laikyti apsemtą druskuotu vandeniu.

Banana yra vienu iš nedaugelio tų vaisių, kurie geriau laikosi šilumoje, negu šaldytuve.

Nematomas blogdarys **ar** neatsarguolis pašovė **gaisragesybos** komisionieriaus **pavaduotojo Moran sūnų Robertą,** 10 metų berniuką, **einant iš** mokyklos, Brooklyne.

Svarbu Atsiminti Šias Dienas

Tuojau pasižymėkite į savo užrašų knygeles, jog

BIRŽELIO 30 JUNE

įvyks didysis Laisvės piknikas Brooklyne.

Bus

Klaščiaus Clinton Parke

Maspeth, L. I., N. Y.

★

LIEPOS 4 JULY

Įvyks masinis lietuvių sąskridis — Laisvės piknikas, Vose Pavilion Park, Maynard, Mass.

Wrap-and-Tie Frock

Lengvai siūti ir apsirengti, su sijonuku ar kelnaitėmis, suknelei forma 9286 gaunama 12 iki 20 dydžio.

Užsakymą, pažymėjus numer ir dydį, sykiu su 20 centų, siųskite: Mary Sincus, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Kovotojų už demokratiją susirinkime Little Rock, Arkansas, sušauktame apeliuoti bylą dviejų negrų laikraštininkų. Jiedu tapo nuteisti kalėti už tai, kam kritikavo nuteisimą Louis'o Jones (viduryje), nario Food, Tobacco & Agricultural Workers, CIO. Laurent Franz, (antras iš dešinės) iš Civilių Teisių Kongreso tariasi su vienu iš ginamųjų. Mrs. Campbell su kūdikiu, našlė nužudytojo unijisto, tėmija pasitarimą.

Antanas Bimba

Ką Aš Mačiau Tarybų Lietuvoje

(Trumpi dieniniai užrašai)

(Tąsa)

Paskui net pradėjau galvoti: Kiek aš tų pasižadėjimu esu bepadaręs, ar galėsiu juosius ištesėti?

Maloni jauna mergina Valia Buivydaitė studijuoja dramą. Jai rūpi, kaip stovi drama ir teatras Amerikos lietuvių tarpe. Ji ir kiti Lietuvos menininkai stebisi, kad Amerikos lietuviai neturime pastovaus profesionališko teatro. Jiems nesuprantama ir sunku juos įtikinti, jog prie mūsų darbo ir gyvenimo sąlygų tas negalima.

Susipažįstu su Ilčiuku, dar jaunu vyru, Filharmonijos Choro vedėju. Klausia jis nuomonės apie jo chorą. Nuoširdžiai galėjau jį ir chorą pagirti, nes girdėjau dainuojant ir žavėjausi dainomis. Jisai mano, kad už metų kitų gal būtų galima Filharmonijos Chorui atvykti ir pagastroliuoti Amerikoje. Sakiau, reikia rimtai pagalvoti ir tikėtis, jog tas jojo ir choro troškimas bus galima įgyvendinti.

Lai to ir užteks apie šį įspūdingą ir iškilmingą vakarą.

Gal dar tik tiek galima pridurti apie Institutą. Jis labai vargsta dėl patalpų stokos. Šiuo tarpu Institutas yra prisiglaudęs vienos pradinės mokyklos rūmuose.

Vokiečiai buvo pasimoje Institutą visiškai sunaikinti ir savo tikslą beveik pilnai pasiekė. Jie ne tik sudegino, sugriovė Instituto patalpas, bet išterorizavo studentus ir profesorius. Kai pernai Institutas iš naujo pradėjo tvarkytis, beatsirado 24 senųjų studentų ir aštuoni profesoriai. Dabar Institutas jau turi 224 studentus ir 61 profesorių. Vėl entuziastiškai darbas eina pirmyn. Kaip greitai gaus naujas, tinkamas patalpas, šis svarbus šviesos židinys smarkiai pakils.

Sausio 24

Rašau pastabas vakare. Iš vienos pusės, diena buvo labai džiugi. Mat, į Vilniaus prekybinę stotį pribuvo du milžiniški vagonai, pilni mūsų Amerikos lietuvių dovanų Lietuvos žmonėms, net 147 pundai (bėlos), sveriančios kartu arti 90,000 svarų, rūbų! Orai šalti, rūbai pataikė pribūti kaip tik laiku. Džiaugiasi žmonės, džiaugiasi tarybinė vyriausybė.

Pasišaukėme filmininkus ir sakome: Nufilmuokite, bus gerai nusivežti Amerikon ir parodyti, jeigu dar bus galima filmą padaryti prieš grįžtant Amerikon.

Bet, iš kitos pusės, ši diena buvo šiurpių nelaimių, net dviem atvejais gyvybė nebuvo nuskinta tik už "vieno colio." Atsitiko šitaip: Rytą, važiuojant rūbų pasižiūrėti, staiga smarkiai iš kairės skerskeliu bėgo mašina ir užbėgus ant mūsų kelio sukosi po dešinei. Mūsų gi mašinos vairuotoja, manydama, kad tas idiotas mašiną sustabdys, važiavo sau tiesiai. Jeigu tik vieną colį anoji mašina būtų spėjus toliau pabėgti, būtų kirtus mūsų amerikoniškam "džypui" (čia jie juos "Wiliais" vadina) ir mums trims žmonėms būtų buvęs galas. Laimė, kad užkliudė tiktai paskutinį "fenderį," tai žalos mažai tepadarė. Mums niekas neatsitiko, tik šalti šiurpuliai nuėjo per visą kūną.

Gautos mūsų pasiųstos Lietuvon drapanos. Su apskrita kepure Amerikoniškų Dovanų Dalinimo Komisijos pirmininkas Brašiškis.

Pagaliau pasiekiame prekinę gelžkelio stotį ir jau randame būrį vyrų ritant bėlas iš vagono. Vagonas stovi ant antrųjų bėgių, tuo būdu reikia iš vagono per lentas risti bėlas ant platformos. O šaltis didelis, man jau darosi šalta. Sakau, prisidėsiu ir aš prie tų bėlų ritimo iš vagono. Man juk tas darbas labai priprastas ir gerai žinomas. Argi Amerikoje per porą metų nebuvo praleista valandų valandos prie tų bėlų darymo, rišimo, kilnojimo ir ritinėjimo!

Atsistoju ant lentos, o trejetas vyrų stato bėlą. Aš ją dešine ranka traukiu, manydamas, kad jinai puls tiesiai. Bet jinai pakrypo linkui manęs. Maniau, šoksiu nuo lentos ant bėgių, bet tuo tarpu koja užkliuvo ir akimirkoje aš pasijutau ant nugaros begulįs tarpe bėgių! Nukrista ant nugaros, tiesiai ant pečių. Pajutau, kad smarkiai susitrenkiau. Manau, nugarkaulis bus nulaužtas. Palengva pradedu judintis, laukdamas rezultatų. Nugarkaulis sveikas! Supuola būrys draugų. Jie mano, kad mane bus smarkiai užgavę. Bet stebėtis reikia, kad su galva niekas neatsitiko. Laimė buvo tame, kad kritau tiesiai tarpe bėgių, kad galva nepataikė ant bėgio ir kad pasitaikė žemė, nors sušalus kaip akmuo, bet visiškai lygi, nebuvo kaip nugarkaulį pažeisti bei visiškai nulaužti. Tik nežinau kaip susižeidžiau ranką —riešas ištinęs ir du viduriniu pirštu bjauriai skauda, sulenkti negaliu, rašau ir keikiuos! Taip pat, matyt, smarkiai susitrenkiau, kas nors viduje po krūtine ir skauda. (Bus daugiau.)

Hartford, Conn.

Atsišaukimas į Šeimininkes

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas rengia didelį (ir tai veikiausiai jau bus paskutinis tokis parengimas) pikniką liepos (July) 7 dieną. Piknikas įvyks Lietuvių Parke — Light House Grove, East Hartforde. Mūsų LPTK nutarė atsikreipti į visas geros valios šeimininkes, taipgi ir šeimininkus, kas galėtūte paaukoti bent kokio maisto dėl šio pikniko. Maistas pageidaujamas tokis, kurį galėtume sunaudoti tame piknike, kaip tai: virta arba kepta mėsa, sūriai, pyragai, šviežias pienas, raugyti agurkai, salotos ir bulvės. Draugės ir draugai, kurie manote galėsite kai ką paaukoti dėl šio gražaus tikslo, prašomi pranešti komisijai mažiausia viena savaite prieš pikniką. Tada komisija žinos, kas ką aukojo ir žinos, kiek dar reikės maisto dapirkti.

Pikniką manome turėti didelį. Taigi turime ir gerai prisirengti, kad visus atsilankiusius patenkintume. Mes taipgi renkame kas tik duoda ir cukrų. Surinkę kelis svarus cukraus paduosime "sodės" išdirbėjui, tai padarys "sodės" dėl pikniko. Kitaip "sodės" beveik negalima gauti.

Su gerų žmonių pagalba šį pikniką padarysime sekmingu. Kitaip daryti šiuo laiku neįmanoma. Taigi prašome atkreipti atydos į šitą mūsų atsišaukimą.

LPTK, Hartfordo Skyrius,
155 Hungerford St.

Binghamton, N. Y.

LLD 20 kuopos moterų skyriaus parengime, kuris įvyko gegužės 10 d., Lietuvių Svetainėje, aukų rinkta įrenginimui Vilniaus Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Instituto. Draugas Augustas Zmitra yra aukavęs daug pirmiau $25, bet jo vardas dar nebuvo paskelbtas.

Parengime aukavo po $25: M. K. Kulbiai, N. Garnienė, Anastazija ir Petras Mačiukai, Jonas ir Amilija Žemaičiai, Veronika Kapičiauskienė. Fotografas A. Klimas aukojo $5.

Povilo ir Onos Mikolajunų šeima $4.

Po $2: J. K. Vaičekauskai, I. M. Luzinai, V. ir B. Zmitraitės, A. J. K. Navalinskai.

Po $1: F. Maldaikis, V. Kapson, J. Kireilis, A. Woska, V. Gaidis, P. B. Kastravickai, P. Balčiunas, P. Jozapaitis, A. Barzdevičienė, K. Staniulis, Juozas Strolis, P. Grinius, Jonas Strolis, A. Zmitra, S. Slaveckis, F. Ziboris, Amilija Kuprytė, V. Kaminskienė (kuri negalėjo būti parengime, "pabaudą," sako ji, "pasimokų"), L. Šimuliunas, A. Navalinskas ir scrantonietė Johanna Tamulionienė.

Po 50c aukojo: M. Bekerienė, H. Žukienė, J. Skrebis, S. Jasilionis.

Mr. Okulevich 25c; smulkių 10c.

Pusė pelno nuo parengimo $25.63.

Po parengimo aukavo Frank ir Apalionija Maldaikiai $25, kas sudaro viso $214.98.

Gražiai pasižymi mūsų maža lietuvių kolonija. Daug žmonių aukoja liuosnoriai, be jokių didelių raginimų, atneša patys LPT Komitetui. Bet dar daug yra pasižadėjusių aukoti. Mes vis jų laukiame. Belaukiant jų ir šis pranešimas bus gana suvėluotas, ne iš mūsų priežasties.

Aukų rinkėjai:

Andy Bakshas ir J. K. Navalinskienė.

P. S.: Pirmiau yra pasiųsta virš minėtam tikslui $625. Nutarta pasiųsti dabar 214.98. Iš iždo LPT Komiteto vietinio skyriaus $25. Viso bus $864.-98.

Pittsburgh, Pa.

Pataisymai ir Papildymai

Pataisymai ir dapildymas prie Pittsburgho ir apylinkės aukojusių žmonių Medikaliam Institutui Vilniuje per A. Bimbos prakalbą. Aprašymas tilpo Laisvės No. 129 už birželio 5 d., 1946 m.

Kai kur pavardėse ir varduose yra sudėta ne tų raidžių, kas permaino pavardes. Tai buvo mūsų klaida, kad neperžiūrėjome siunčiant LPT Komitetui.

Buvo Atspausdinta:

George Parcevokas
Kostantas ir Marjona Matakos
Jozapos Mazcika
P. ir E. Vieinas
Joe Gauremskis
Zosia Makaskiene
S. Gavianskis
Jonas Pintka (jūsų klaida)
Jonas
L. D. Susivienijimas

Turėjo Būti:

George Parcevskas
K. ir Marejona Matakas
Juozapas Mazeika
Vičinas
Joe Gauranskis
Zosė Mekeskienė
S. Gauranskis
Jonas Piontka
Jonas Urbonas
LDS 142 kuopa.

Suma pinigų taipgi ne pilnai paskelbta spaudoje. **Turėjo būti: $1,305,** o spaudoje tilpo tik $725. Prie to, turi būti priskaityta dar vėliau aukojusių vardai ir sumos:

Daktarė J. Baltrušaitienė aukojo $100.

Po $25: J. K. Mažuknai, J. Gataveckas, D. Lekavičius, J. Urbonas, McKees Rocks, Pa.

Viso $200.

Taigi viso iš Pittsburgho ir apylinkės aukų suma susidaro ne $725, bet $1,505.

A. Pipiras,
1920 Carson Street,
Pittsburgh 3, Pa.

Stockholm. — Švedų inžinierius V. Hammer pranašauja, kad bus išrastas atominis šovinys prieš atombombų lėktuvus.

Washington. — Jei kongresas panaikins kainų lubas drabužiams, tai pigieji vyriški viršutiniai marškiniai pabrangsią iki $4.50.

Scranton, Pa.

Nors jau buvo aprašymas Antano Bimbos prakalbų mūsų mieste, vienok per neapsižiūrėjimą tapo praleista kelių aukotojų vardai, kuriuos šiuomi paminėsime.

Po $5 aukojo sekanti: Vincas Mickevičius, L. ir Mary Truikiai, Simas ir Marijona Supranai ir J. Raslavičius.

Po $2: M. Gluoksnienė ir žvirblis.

Po $1: N. Golomskis, A. Janulaitis, Liepa ir Ubičauskienė;

Po 50c: Jonas Vaišnora ir E. Puras.

Vieną savaitę prieš prakalbas, Lietuvių Pašalpinė Draugija turėjo susirinkimą, į kurį buvo atsilankęs I. Klevinskas ir trumpai paaiškinęs apie reikalą aparatūros Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Institutui Vilniuj, paprašė aukų. Draugija paaukojo $25 iš savo iždo ir draugai ant vietos sumetė keletą dolerių.

Aukojo po $1: V. Sadauskas ir K. Genys.

Po 50c: S. Lukinevičius, J. Stelmokas, S. Supranas, A. Janulaitis, V. Nolis, C. Gedminas, S. Mickevičius, K. Barkauskas, J. Kamičaitis, A. Galdikas ir J. Leveckis.

Reikia paačiuoti policmonui P. Galioniui ir ugniagesiui A. Kazakevičiui, kuriuodu patarnavo laike prakalbų, neimdami už savo darbą atlyginimo.

Šiuomi laiku randasi namie, neseniai sugrįžus iš ligoninės, Marijona Truikienė, iždininkė LPTK vietinio skyriaus. Jai buvo padaryta operacija ir dabar jaučiasi gana gerai. Linkėtina draugei greito pasveikimo.

Nugirdęs.

MARININKAI IR LAIVAKROVIAI DIRBA

Washington. — CIO marininkų ir laivakrovių unijos masiniuose savo narių susirinkimuose užgyrė sutartį, kuri buvo praeitą penktadienį padaryta tarp jų vadų ir valdžios. Dirba faktinai jau visi CIO marininkai ir laivakroviai.

"SUDARYKITE MILIONĄ!"

ĮSTOKITE Į ARMIJĄ SU SAVO MOS LAIPSNIU

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS FINE PROFESSION NOW!

271 Washington St.
Brooklyn, N. Y.

Armijos veteranai, kurie turėjo tam tikrus Military Occupational Specialumus, gali iš naujo įstoti su laipsniu, atitinkamu savo išsilavinimui ir patyrimams, jeigu jie buvo garbingai paleisti Gegužės 12 d. ar paskiau 1945 m. — ir jeigu jie vėl įstos pirm 1946 m. Liepos 1 d. Daugiau kaip trys ketvirtys miliono vyrų jau įstojo į naująją Reguliarę Armiją. SUDARYKITE MILIONĄ! Visi faktai yra kiekvienoj Armijos Stovykloj, Poste ar Rekrutavimo Stotyje.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

KĄ DARYTI DĖL SKAUSMŲ
ARTHRITIS
REUMATIZMO
Jeigu jūs kenčiate nuo NUGAROS SKAUDĖJIMO, RAUMENŲ GĖLIMO, SCIATIKOS, STRĖNŲ SKAUSMŲ, NEURALGIJOS, SĄNARIŲ SUSTINGIMO, NEURITIS, PODAGROS ir t.t., PABANDYKITE RADE TABLETS dėl gerų pasekmių. Mes norime, kad jūs pamėgintumėte RADE TABLETS (BANDOMĄJĮ KIEKĮ) be jokių lėšų jums. Nesiųskite pinigų, o tiktai savo vardą ir adresą, tad mes jums tuoj pasiųsime tabletėlių. Visi nurodymai ant pakelio. Nieko jums nelėšuos, jei nepatiks.
NORTHWAY PHARMACAL CO.
439 North Street
ROCHESTER 5, NEW YORK

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavojų įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius.
Drs. Stenger & Stenger
Optometristy
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

NOTARY PUBLIC — TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
Tvirčiausia Lietuvių Pašalpos ir Apdraudos Organizacija
- Galima apsidrausti nuo $100 iki $1,000
- Pašalpos į savaitę $6, $9, $12 ir $15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinė mokestis pigiausia.
- Priima naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus (į pašalpą nuo 16 iki 50 metų).

Įsirašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpildyk žemiaus telpančią blankutę ir pasiųsk sekamu adresu:
Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6, N. Y.
Aš noriu gauti informacijų, kaip patapti LDS nariu.
Mano vardas.....
Antrašas.....

JUSTIN M.
BUYAUSKAS
MATTHEW A.
BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktoriai
NEWARK, N. J.
426 Lafayette Street
TEL. MARKET 2-5172
Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Paskutinieji

H. Korsakienė.

(Tąsa)

II.

Pirmas iš daržinės iškišo galvą berniukas. Lyg šeškutis, išlindęs iš tamsaus urvo ir judriom šnervėm uostinėjąs orą, jis apsidairė, prisimerkęs pažiūrėjo į saulę ir ištiesė į ją savo liesas, bekraujas rankutes. Jo kūnas, apspręstęs drėgname, priplėkusiame rūsyje, seniai jau nesidžiaugė trykštančia jos spindulių šiluma. Jis pakėlė nuo žemės skiedrą, užsimojo ir sviedė per tvorą, paskui prišoko prie patvoryj nulinkusios ramunės ir nuskynė ją abiem rankom.

Iš daržinės jį vadino atgal motinos balsas. Bet kiemas buvo pilnas saulės, o už tvoros—žalias sodas, su dūzgiančiomis bitėmis, svaiginamai kvepiantis, viliojąs ir traukiąs į save. Berniukas ėjo pradžioje nedrąsiai, dar vis atsigręždamas į daržinę, iš kurios jam mojo motina, bet, žengęs pro sodo vartelius, jis užmiršo ir daržinę, ir įbaugintus savo tėvus, ir tą nuolatinę baimę, kuri kiaurai buvo persunkusi visus trejus jų gyvenimo metus rūsyje.

Sode žydėjo gėlės, čiauškė, čireno paukščiai, nuo šakos spurstelėjo žvirbliukas... O tarp vešliai išaugusios, dar nepiautos žolės, jis staiga pastebėjo ilgą braškių ežią. Uogos raudo tarp lapų ir kvietė į save, siūlėsi jam. Jis puolė prie jų, nuraškė vieną, paskui antrą ir skubiai sukišo į burną. Braškės buvo išsirpusios, sultingos, prisigėrusios saulės spindulių, šiltos ir kvapios. Jis ėmė valgyti godžiai, drebančiomis rankomis sprausdamas jas į burną, užsirydamas, tarytum prie vandens prikritęs žmogus ir geriantis jį dideliais, nepasotinamais gurkšniais, malšinantis ilgai kankinusį troškulį.

Paskui jis pririnko uogų abi pilnas saujas, norėdamas jas nunešti savo seseriai, bet, štai, ir ji pati krypuodama kreivomis rachitiškomis kojytėmis, jau slinko pro sodo vartelius pas jį.

—Braškės. Eik čia,—pašaukė jis.

Ir jie abu vėl puolė prie ežios, raškė uogas abiem rankom ir nęt pasikukčiuodami kišo jas pilnom saujom į burną. O jų pamėlynavusių, kaulėtų rankučių tarpupirščiais sunkėsi braškių sultys, lyg šviežias raudonas kraujas...

Senis Dauba jau iš tolo pamatė sulindusius į braškių ežią vaikus. Patyliukais jis prisėlino ir, atsistojęs prie jų, ėmė žiūrėti.

Staiga jo neskustas, šiurkščia barzda apžėlęs smakras ir lūpos po nukarusiais ūsais sukrutėjo:

—Kaip žvirbliai, — susijuokė jis.—Va, va, čia, žiūrėk, matai kokia didelė po lapu... Gi va, čia, nesumink.—Ir jis savo grubiais, nelankščiais pirštais nuraškė stambią, lyg obuoliuką, prinokusią uogą ir padavė mergaitei.

—Valgyk, valgyk. O čia, va, vėl—matai.—Jis lankstėsi, rodė pirštu, pats raškė ir davė vaikams, kol, pagaliau, atskubėjo nusigandęs tėvas, griebė abu vaikus už rankų ir nusitempė atgal į tamsią daržinę.

* * *

Jau buvo pavakaris, kai danguje iš rytų pusės, tuoj už Nemuno vingio, pasirodė juodų dūmų stulpas, kuris vis didėjo, plėtėsi, augo, nusitiesdamas visu akiračiu. Atrodė jis kaip artėjantis, griaudžiantis audros debesis, kurio pakraščiai raudo, nelyginant prieš saulėtekį. Senis Dauba ilgai stovėjo ant Nemuno kranto, žiūrėdamas į tą pusę ir klausydamas nepaliaujamo rūstaus dundėjimo.

Frontas buvo jau visiškai čia pat.

—Rytoj į pavakarį jau gali būti čia...—pagalvojo Dauba ir, apsisukęs, keliuku nužingsniavo namo. Eidamas pro savo dobilus, jis stabtelėjo. Dulkės nuo plento net ligi čia buvo atneštos. Kiekviena dobilo papurusi galvutė pūpsojo, sakytum pilkų pelenų apiberta.

—Kaip gi dabar bitutė—samanė gers sultį? — pagalvojo jis,—ir nusineš į avilį kartu su dulkėm ir sudės į korį... o medus bus neskaidrus...

Jis ėjo toliau, kažką galvojo, kartkartėmis pusbalsiu kalbėdamas pats su savim.

(Bus daugiau)

LAISVĖS DIDYSIS PIKNIKAS

Rengia Dienraščio Laisvės Bendrovė

Tai skaitlingasis plačiosios New Yorko apylinkės lietuvių sąskridis, malonių pasimatymų ir pasilinksminimo diena. Taipgi diena sukėlimui Laisvei finansinės paramos. Diena užtikrinimui savo dienraščiui ateities.

Birželio 30-tą dieną **Pradžia 2-rą val. P. M.** **JUNE 30th**

Iš anksto ruoškimės į pikniką, kvieskime visus, kuriuos tik susieiname į šį pikniką. Iš anksto įsigykite įžangos bilietus, nes prie iš anksto platinamųjų bilietų yra skiriamos piniginės dovanos:

1-ma $5, 2-ra $3, 3-čia $2

CLINTON PARK **Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I., N. Y.**

Bus nepaprastai graži dainų programa, dalyvaus:

SIETYNO CHORAS, iš Newark, vadovaujamas Walter Žuko; PIRMYN CHORAS iš Great Neck, vadovaujamas Almos Kasmočiūtės, ir vietinis AIDO CHORAS, vadovaujamas Geo. Kazakevičiaus. Visi chorai yra išsimokinę naujų lietuvių liaudies dainų. **Aido Vyrų Choras,** vadovaujamas Prano Pakalniškio.

Šokiai prasidės **7-tą valandą vakaro** **PAVIDIS ORKESTRA**

Įžanga 60c asmeniui, taksai įskaityti. Skaitlingai dalyvaukite šiame dienraščio Laisvės piknike, pasilinksminkite ir paremkite savo dienraštį.

Mokina Vaikus Apie Vieną Pasaulį

Mokyklos, nors viename Amerikos mieste, mokina savo vaikus gyventi tokiame pasaulyje, kokį Jungt. Tautos dabar stengiasi sutvarkyti. Tas miestas, suprantama, yra New Yorkas, ir jo mokyklos ypatingai domaujasi todėl, kad Jungt. Tautų Saugumo Taryba ir jos įvairios komisijos, komitetai ir t.t. tenais laiko savo posėdžius. Sekamą rudenį viešosios mokyklos pradės naują programą "Geresnis Pasaulis". Ją paruošė mokyklų viršininkai ir administratoriai ir ji stengsis padėti jauniems suprasti, kokią svarbią rolę Jungt. Tautų organizacija loš pasaulyje.

Yra didelis skirtumas tarpe šiandieninių problemų ir problemų po pirmojo pasaulinio karo. Po pirmojo pasaulinio karo Jung. Valstijos neprisidėjo prie Tautų Lygos. Lyga buvo tolimoj Genevoj. Tiesa, mokyklos visoje šalyje įvedė naujas programas duoti progą savo vaikams suprasti kitas šalis ir jų žmones, bet kaip "Common Ground" žinomas žurnalas rašė — "Gaila, kad per daug šių programų nepripažino tikros aplinkybės pasaulyje, ir žmonės nesuprato, kad ir tie, kuriuos jie studijavo, buvo tik paprasti asmenys, kaip jie patys..."

Su Jung. Valst. įstojimu į antrąjį pasaulinį karą, ir net pirmiau, jau naujos problemos apie žmonių santykius pasirodė Amerikos mokyklose — problemos, kurias įsteigė neapykanta prieš Amerikos piliečius dėl jų tautinės kilmės, rasės arba tikybos. Ir plačiai išsivystė taip vadinamos tarpkulturinės programos, kurios stengiasi padėti jauniems išnaikinti visokius nesupratimus ir ribas tarpe jų ir jų draugų, arba kaimynų, kurie pirmiaus jiems atrodė toki "skirtingi". New Yorko viešųjų mokyklų sistemoje tokios tarpkultūrinės programos bus daug geresnės, su pastangomis geriau suprasti Jung. Tautas, kaipo organizaciją, ir atskiras tautas.

Vienas iš svarbiausių punktų New Yorko naujos mokyklų sistemos sekamais metais bus studijavimas Jungt. Tautų Čarterio. Jungt. Tautos nėra kokia "dalis automatiškos mašinerijos", jai būtinai reikalinga visų narių interesas, norai ir ypač parama. Jung. Tautų Čarteris, lygiai kaip Jung. Valst. konstitucija, augs su priedais, kada jie bus reikalingi. Kiekviena mokytoja mokins subjektą pagal savo mokinių supratimą.

Ši Jungt. Tautų programa turi kelis plačius tikslus. Suplanuota padėti mokiniams —

Tinkamiau gerbti kiekvieną žmonišką asmenybę;

Būti atsakomais savo šeimai, savo klasei, savo mokyklai ir savo apylinkei;

Reikalingumą dalyvauti grupių gyvenime, apylinkės gyvenime, tautos ir pasaulio reikaluose;

Suprasti žmones kitų rasių, kitų tikybų ir visų tautų;

Pilnai įvertinti ekonominę ir socialę apsaugą visiems;

Būti gyvu pavyzdžiu Amerikos teisingo pasielgimo dvasios ir teisingumo, suprasti kitų žmonių teises, kaip ir kitų mažumų teises.

Nauja programa apims visus mokyklų vaikus. Vaikai supras, kad jie priklauso visam pasauliui, ne tik savo apylinkėje. Pagal tą programą, vaikų darželių vaikučiai rinks, supakuos ir išsiųs paštu dovaną (rūbų) biednam vaikučiui kitoje šalyje. Jie dalyvaus festivaluose, kurie perstatys dainas kitų tautų vaikų. Pradinėse klasėse vaikai vaidins kitų šalių vaikų gyvenimą. Aukštesnės mokyklos klasėse darbas daug rimtesnis. Čia ketinama įvesti diskusijas apie Jungt. Tautų svarstomus dalykus, ir t.t.

Mokyklos stengsis mokinti vaikus užimti savo vietą pasaulyje, ne tik savo apylinkėje. New Yorko mokslininkai tiki, kad vaikai tautos didžiausio miesto taps geri piliečiai, ne vien Jungt. Valstijų, bet ir Jungt. Tautų. Kitos mokyklos, ne tik šioje šalyje, bet ir kitur, seks šį pavyzdį. Jie padės užlaikyti taiką ir tikrą demokratiją namie.

FLIS.

Easton, Pa.

Aukokite Drapanas Lietuvos Žmonėms

Draugas Antanas Cvirka paaukojo daug gerų drapanų, moteriškų ir vyriškų. Birželio (June) 30 važiuosime į Laisvės pikniką Brooklynan ir ta proga nuvešime drapanas į mūsų centrą, Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetui. Bet tų drapanų, kurias dabar turime ant rankų, neužtenka. Paaukokite, gerbiamieji, jų daugiau iki tai dienai. Atminkite, kad jūsų ir mūsų broliai, giminės ir draugai tėvynėj Lietuvoj labai nukentėjo nuo karo, nuo prakeiktųjų nacių barbarų; šie, bėgdami iš Lietuvos, ugnimi ir kardu ją sunaikino, nuteriojo, paskutinius žiponus atėmė. Kas neturi drapanų, aukokite pinigais. Aukas ir drapanas atneškite į kirpyklą, 521 Ferry St. ligi birželio 29 dienos.

Apart to, paaukokite nors po penkinę ar dolerinę įrengimui Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Institutui Vilniuje. Tam tikslui jau prisižadėjo aukoti net šešiasdešimts dolerių draugė Kazimiera Pranevičienė iš Hellertown.

V. J. Stankus.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS | **HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS**

SHEPPARD ENVELOPE COMPANY
Reikalauja Merginų ir Moterų
5 Dienom, 9 Valandų Dienų.
UŽDIRBKITE BESIMOKINDAMI
Patyrimas pagelbėtų, tačiau nebūtinai
Kreipkitės į MRS. COFFEY
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS
1 WINONA STREET, WORCESTER, MASS.
(145)

MERGINOS
LENGVAM DARBUI PRIE STALŲ PRIE MAŽŲ DALIŲ
Pageidaujamas darbas ir darbo sąlygos nuolatinėm, patikimom merginom.
APMOKAMOS ŠVENTĖS
THE DAVEN CO.,
191 CENTRAL AVE., NEWARK, N. J.
(141)

MERGINOS
LENGVAS FABRIKO DARBAS
GERA ALGA, VIRŠLAIKIAI.
5 DIENŲ SAVAITĖ.
Patogu Visom Suvėm ir Busais.
Kreipkitės 22-15 43rd Ave., Kampas 23rd St., Long Island City.
(Keletas blokų nuo Queens Plaza)
(142)

OPERATORĖS
5 DIENOS — 7 VALANDOS
Gera proga mokinėm ir patyrusioms
ZEPHYR MILLS, INC., COOPERSBURG, PA.
Rytiniai ir popietiniai šiftai.
Linksma Aplinkuma.
Susitaikomi Sandarbininkai.
Ideališkos Darbo Sąlygos.
TELEFONUOKITE COOPERSBURG 111.
Dirbtuvė randasi už vieno bloko nuo gatvekarių.
(141)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI | **HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI**

REIKIA
DARBININKŲ PRIE MOLIO KĄSIMO
GEROS ALGOS — NUOLATINIS DARBAS
KREIPKITĖS
8 A. M. IKI 3 P. M.
CROSSMAN CO.
LOWER MAIN STREET
SAYREVILLE, N. J.
(141)

TOKIA TAI CHINŲ PERTAIKA

Nanking. — Chinijos Chiang Kai-sheko tautininkų valdžia buvo paskelbus naujas paliaubas su chinais komunistais Mandžurijoj. Dabar Chiang Kai-shekas, mainais už paliaubas, reikalauja, kad chinų komunistai atiduotų jam Charbino didmiestį ir pervestų Mandžurijos geležinkelius į tautininkų rankas.

JANKIAI PERSEKIOJA UNIJĄ KOREJOJ

Koreja. — Karinė amerikonų valdyba pietinėje Korejos pusėje reikalauja priduot jai kiekvieno unijos nario vardą ir adresą. Šimtai unijistų sugrūsta į kalėjimus. Amerikonai perorganizavo japonų Oriental Development trustą, kurio visus šėrus laiko savo rankose karinė amerikonų vyriausybė.

Boston. — Šimtai beturčių mėtoma iš namų dėl rendų neužsimokėjimo.

Palestinos žydai prisodino minų pastoti kelią anglams.

"Ar dar tebestreikuoja? Gerai, aš gavau kaip tik tokius darbininkus, kokių jūs jieškote..."

PAPRASTI DARBININKAI
TARP 30 IKI 40
NUOLATINIAI DARBAI
GERA ALGA
DIENINIS ŠIFTAS
NEMOKAMAI APDRAUDA IR ATSITARNAVIMO
ŠVENTĖS IR VAKACIJOS SU ALGA
RONSON
ART METAL WORKS, INC.
KREIPKITĖS Į EMPLOYMENT OFISĄ
7 MULBERRY ST., NEWARK, N. J.
(141)

REIKIA DAILYDŽIŲ
AUKŠTOS ALGOS
Prie Namų Statybos
6 iki 8 mėnesių darbo
Princeton, New Jersey.
TELEFONAS PRINCETON 2805.
WILLIAM L. CROW CONSTRUCTION CO.,
P. O. Box 643, Bayard Lane, Princeton, N. J.
(145)

SUPERINTENDENT PORA
Williamsburg, 5 aukščių moderninis laipiojamas namas. 2 rūmų apartmentas. Patyręs prie pataisymų.
Room 3303, 225 Broadway, N. Y.
(141)

Newark, N. J. — Darbo unijom reikalaujant, šio miesto majoras Murphy atsisakė sveikint atvykusį lenkų fašistų generolą Borą (Komorovskį).

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

LPTK Phila. skyr. susirinkimas įvyks 21 d. birželio, 8 val. vakare, 1218 Wallace St. Visi organizacijų atstovai esate kviečiame dalyvauti. — S. R., sekr. (141-142)

ELIZABETH, N. J.

LPTK, Elizabetho skyr. susirinkimas įvyks 20 d. birželio, 408 Court St. Visi draugijų atstovai būkite laiku. — A. Skairius, pirm. (141-142)

MONTELLO, MASS.

Krutami paveikslai iš Lietuvos, bus rodomi birželio 22 d., Liet. Taut. Namo apatinėj salėje, 7:30 val. vak. Paveikslus parsivežė iš Lietuvos Antanas Bimba, juos rodys Jurgis Klimas iš Brooklyn, N. Y. Įžanka 50c. Lietuvos Pagalbos Teik. viet. skyr., kviečia vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. (141-142)

DIENRAŠČIO LAISVĖS PIKNIKAI

Brooklyn, birželio (June) 30, Clinton Park, Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I., N. Y. (x)

BOSTONO APYLINKĖS

Liepos-July 4, Vose Pavilion Park, Maynard, Mass. (x)

Reumatiški Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilimą. Šildydama galingai, išstarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgiaus, ale tuojaus įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz $1.00; 4-oz. $2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz $5.00.

DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Veteranai Pikietavo Už Namus

Komunistai veteranai, jų žmonos ir sužadėtinės, praeito šeštadienio popietį pikietavo kampą 51st St. ir Fifth Ave., New Yorke. Šią tipišką iš daugelio panašių vietų New Yorke jie pasirinko dėl to, kad iš vienos pusės Best & Co. statosi didžiulę naują krautuvę, o kitoje pusėje puošnus akmens mūro namas — gyvenamas namas — stovi tuščias.

Pikietai iškabose nešė, taipgi šaukė ir dainavo įspūdingus obalsius už namus veteranams ir visiems namų reikalingiems žmonėms.

Randasi Ligoninėje

Juozas Laukevičius, brooklynietis, randasi Kings County ligoninėje, Brooklyne. Jis guli Ward A-61. Jo visą dešinę pusę kūno suparalyžiavo.

Brooklyne jis neturi giminių, tačiau turi brolį Pittsburghe. Dėl daugiau informacijų galite kreiptis pas Petrą Kapicką, 32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y., kur Laukevičius, prieš ligą, dirbdavo.

Rep.

Motinos Nusprendė, Kad Busai Vaikų Nebeužmušinės

Prieš porą savaičių, siaurutėje E. Third St., New Yorke, po buso ratais buvo sutriuškintas 7 metų amžiaus berniukas. Už kelių dienų moterys susirikiavo ir savimi užstojo gatvę, grąsindamos busų daugiau nepraleisti. Jos reikalauja busus pasukti platesnėmis gatvėmis, prekybinėmis, ne tiek apgyventomis šeimų.

Kol kas busai nepasukti kitur. Mirusio vaikučio motina, Mrs. Emma Billig, vadovavusi jau dviem blokadom, pareiškė vyriausybės įstaigoms, kad jos blokadą tęs tol, kol busai nebus pasukti kita gatve.

Joe Louis Kumščiuosis Su Billy Conn

Šį trečiadienį tikimasi apie 70,000 minios Yankee Stadiume, New Yorke, matyti pirmu kartu po ilgo laiko kumštynes čampiono Joe Louis su Billy Conn.

Louis gins savo čampionatą 22-ru kartu. Ar šis visų laikų čampionų čampionas dės pastangas laimėti, ar galės vėl laimėti, visaip spėliojama. Žinoma vienas, kad jis nenori daug kumščiuotis šiuo tarpu. Jisai pareiškęs, kad nežiūrint, ar jis šias kumštynes laimės ar pralaimės, vistiek jos bus paskutinės šį metą.

Conn jau kelintu kartu imsis su Louis už titulą.

Abu kumštininkai yra kilę iš eilinių darbininkų, sporte pradėję dalyvauti nuo darbo fabrikuose nuliekamomis valandomis.

WARNER BROS. nepaprasta drama
BETTE DAVIS
Dvigubai žavinti dviguboje jos rolėj!
'A STOLEN LIFE'
su GLENN FORD • DANE CLARK
WALTER BRENNAN
CHARLIE RUGGLES
HOLLYWOOD BROADWAY ir 51st St.
Nuolat Rodoma • Broadway ir 51 St.

WARNER BROS. smagi komedija
JOAN LESLIE • ROBERT HUTTON
"JANIE GETS MARRIED"
su EDWARD ARNOLD
ANN HARDING
* Ir puikūs asmenų valdinimai scenoje *
ERSKINE HAWKINS ir Jo Orkestras
DAR IR CHARIOTEERS
IR THE BERRY BROS.
STRAND BROADWAY IR 47TH ST.

Prūseikos Susitikimo, Lietuvos Filmų ir Aido Vyrų Choro Dainų Vakaras Jau Čia

Leonas Prūseika jau atvyko į Brooklyną. Su juo viešo susitikimo vakaras įvyks šį trečiadienį (šį vakarą), birželio 19-tą, Ukrainų salėje, 216 Grand St., kampas Driggs Ave., Brooklyne. Iki salės apie 5 nedideli blokučiai iš BMT Jamaica linijos Marcy Ave. stoties arba iš Canarsie linijos Bedford Ave. stoties. Taipgi arti nuo daugybės gatvekarių, einančių į Williamsburg Bridge Plaza.

Toje sueigoje girdėsime:

L. Prūseikos prakalbą

Aido Vyrų Chorą, vadovybėje Prano Pakalniškio.

Matysime iš Lietuvos parvežtas filmas, taipgi New Yorko gegužinės parado vaizdus filmose. Įžanga 25c. Pradžia 7:30. Rengia progresyvių lietuvių organizacijos.

Šilumos, jeigu pasitaikytų ir šiltokas vakaras, nesibijokite. Salė erdvi, langai iš dviejų kraštų, per didelio nuovargio nebus.

Ši bus vienintėlė proga išgirsti svečią kalbėtoją. Prūseika sustojo pas mus tik trumpam laikui, grįždamas iš LDS Seimo, Bostone. Savo atostogomis jis nori pasimatyti su visais savo senais draugais ir pasilsėti. Tad jam kitų mitingų Brooklyne nei jo priemiesčiuose n e r e n g i a m e. Vienintėlis kitas su juo susirinkimas bus Cliffsidėj, sekmadienį. O po to jisai trauks link didmiesčių pakelyje į Chicagą ir į savo darbą dienraščio Vilnies redakcijoj.

Taigi, iki pasimatymo viens su kitu ir su draugu Leonu Prūseika šio trečiadienio vakarą, Ukrainų salėje!

Laisvės Pikniko Žinios

Pasiskaitykite, ką rašo geras mūsų kaimynas:

"Drg. P. Bukniui,
Mielas Drauge:—

Ačiu už laišką! Busą jau nusisamdėme ir 37 pasažieriai 'sure' būsime Laisvės piknike. Aš irgi pribūsiu. Manau atvažiuoti automobiliu...

Draugiškai,
K. Steponavičius,
Cliffside, N. J."

Pereitą šeštadienį draugai žilinskai iš Kearny, N. J., atvežė Lietuvos žmonėms daug drabužių. Jie pranešė, kad iš Kearny-Harrison, N. J., atvyks busas į Laisvės pikniką.

Jau anksčiau minėjome, kad Bridgeportas, Philadelphia ir kitur taipgi pasiruošę busais atvykti.

Jau šią savaitę pradėkite ruoštis piknikui. Apsirūpinkite skilandžiais ir kumpiais. Paukštiena dar paspėsite apsirūpinti sekančią savaitę.

Žinokite, jog Laisvės piknikas įvyks kitą sekmadienį, birželio — June 30, bus Clinton Park, Maspeth, L. I., N. Y.

Keturi garsieji Didžiojo New Yorko chorai duos gražią dainų programą. Pavidis Radio Orchestra gros šokiams.

Į LDS SEPTINTĄJĮ SEIMĄ IR ATGAL

Sekmadienio (birž. 9 d.) rytui tik prašvitus, pakilau, pasigriebiau čemodaną ir einu iki Petro Kapicko įstaigos Brooklyne. Ten buvo susitarta pradėti kelionę Bostonan Petro automobilium, Buicku, kurį jis nušveitė, nužvilgino taip, kad visas tik žiba. Iš čia susitarėme išvykti 7 val. Tuojau atėjo ir J. Siurba. Visi trys sėdome ir pasileidome į Jackson Heights, pas Mizarus, kurie buvo belaukią mūs. Susitvarkėme, sudėjome automobilin čemodanus, sėdome visi penki ir apleidome New Yorką 8:30 val. ryto.

Gražu buvo saulėtąjį rytą važiuoti per puošnųjį Whitestone tiltą. Kaip bematant, pasiekėme ir Merrick Parkway, kuriuo veik be sustojimo, leidžiant automobilį po 50 mylių per valandą, pasiekėme New Haveną. Nuo čia nusitarėme važiuoti keliu, vedančiu pro Hartfordą ir Worcesterį. Middletowne sustojome pusryčių, o po to vienu ypu pasiekėme ir Bostoną. Iš viso kelionei neužėmė nei 6-šių valandų.

Gražu buvo važiuoti vingiuojančiais vieškeliais. Visur laukai bei medžiai žaliuoja ir nuo jų dvelkia malonūs kvapsniai. Kai kur tarp kalnų ir kalnelių pamatai gražias farmas, moderniškus trobėsius, ganyklas, karves.

Naktį iš birželio 8 į 9 dd., kuomet New Yorke buvo dideli karščiai, tai Mass. valstijoje siautėjo neilga, tačiau baisi audra, uraganas, padaręs daug žalos. Išlaužė, išvartė daugybę medžių ir nemažai sukaneveikė triobėsių, — nuostolių žmonėms padarė nemažai.

Iš Bostono grįžome birž. 14 d. ir dabar jau važiavome per Providencą ir New Londoną. Parvežėme ir Amiliją Burbaitę, iš Stamford, Conn., tai buvome sustoję pas jos tėvelius pusvalandžiui.

Kelionė buvo pasekminga. Petras Kapickas geras automobiliaus vairuotojas.

Jurgis Kuraitis.

Mušeikos Užpuolė Žydų Susirinkimą

Trys mušeikos užpuolė Zionistų Jaunimo Tarybos mitingą, įvykusį praeito sekmadienio vakarą, Central Mall, Eastern Parkway ir Utica Ave., Brooklyne. Iškėlė muštynes, kuriose apmuštas ir policistas Joseph Dupcak. Kalbėtojo pastolis nuverstas, vėliava sutrempta.

Mitingas buvo šauktas protestuoti prieš Bevin'o ataką ant žydų.

Užpuolikus areštavo ir sulaikė kvotimui po $25,000 kaucija per visus.

Žydai Darbininkai Kovos prieš Rasizmą

Penki šimtai darbininkų atstovų žydų suvyko į American Jewish Labor Council dvidienę konvenciją, sušauktą New Yorke birželio 15-tą ir 16-tą, įvykusią Tom Mooney Hall.

Tarpe vyriausių konvencijos siekių ir planų buvo: kova prieš antisemitizmą Jungtinėse Valstijose ir pagalba Europos žydams. Nusitarta trumpu laiku sukelti nukentėjusių žydų paramai $250,000. Ir darbuotis už tokius įstatymus, kuriais einant antisemitizmas būtų baudžiamas, kaipo kriminalybė.

MUZIKA

Vėsus buvo pirmadienio vakaras, tačiau atviro oro pirmojo koncerto šį sezoną, Lewisohn Stadiume, 138 St. ir Amsterdam Ave., New Yorke, klausėsi 16,000 publikos. Grojo New Yorko Philharmoniška Simfonijos Orkestra, di-

Erica Morini

rekcijoj Artur Rodzinski'o. Artur Rubinstein skambino solo pianu, Brahms, Beethoven ir Čaikovskio muziką.

Trumpai kalbėjo Sam Lewisohn ir majoras O'Dwyer, taipgi pasveikino sueigą Mrs. Charles Guggenheimer. Kalbos buvo atidaromajai programai. Paprastai šiuose koncertuose kalbų nebūna.

Trečiadienį, 19-tą, koncerto nebus.

Smuikininkė, smuikuos ketvirtadienio vakaro, birželio 20-tos programoje. Orkestrai diriguos George Szell. Jeigu vakaras būtų lietingas, smuikininkė gries penktadienio vakaro programoje, Walter Hendl direkcijoj.

Central Parke pirmadienį sumedžioti 12 asmenų, daugiausia jaunuolių, įtariamų, kad jie ten slimpinėję tikslu apiplėšti ar užpuldinėti moteris. Pas tris radę geležinius įrankius.

GAUKIT LAISVEI SKAITYTOJĄ

John Wayne ir Claudette Colbert scenoje iš smagios romantiškos komedijos filmoje "Without Reservations," rodomoj RKO Palace Teatre, Broadway ir 47th Street, New Yorke.

FILMOS

Embassy Newsreel Teatruose

Žiniškuose vaizduose yra LaSalle viešbučio gaisras; Atminimų Dienos ceremonijos daugelyje šalių ir miestų; amerikiečių "sargų" išvogtieji karališki brangumynai; auto industrijos 50 metų sukaktis.

Brooklyno Paramount

Filmos, "The Well Groomed Bride" komedija, ir "They Made Me A Killer," misterija, rodomos ir toliau. Teatras randasi prie Flatbush ir DeKalb Aves.

New York Paramount

Prie Times Square antra savaitė rodo "The Bride Wore Boots." Scenoje irgi pasiliko ta pati programa.

Radio City Music Hall

Ketvirta savaitė rodoma "To Each His Own," taipgi scenoje tebevaidinamas spektaklis "Metropolis."

Veteranams

Jūs, be abejo, norėsite balsuoti partinių kandidatų įstatymdavystėn ir į valdvietes nominacijose (primaries). Bet visi tie, kurie sugrįžote po pliečių registracijos praeitą rudenį, turėsite užsiregistruoti.

Virš 50,000 veteranų, sugrįžusių iš tarnybos po praeitos registracijos balsavimams, negalės balsuoti pirminiuose (nominaciniuose) balsavimuose — primaries, — jeigu nenueis asmeniškai į savo apskrities raštinę užsirašyti (to enroll) partiniais balsuotojais.

Užsirašyti galima bile kada nuo dabar iki liepos 20-tos. Primary diena šiemet bus rugpjūčio 20-tą.

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS
VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
650 5th Ave., kamp 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5569

Lietuviškas
TRAKTYRIUS
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
TEL. EVERGREEN 8-9770

Lietuvos Žmonėms Drabužių Centro Žinios

Praeitą šeštadienį iš Hillside, N. J., atvažiavo į Brooklyną draugas Charles Yanušis, atvežė pilną mašiną drabužių Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetui. Drabužius surinko draugai Charles ir Uršulė Yanušiai, nuo sekamų draugų: Krupinskų, Urbonų, Tamošaitienės, Jotautų, Janušių, Kisautienės, Kisavičienės, Bilinskų ir Rasinskų.

Pradėjo Krauti 12-tą Siuntinį

Birželio 17-tos vakarą jau p a d a r y t a pradžia 12-tam Siuntiniui. Suėję drabužių perrinkimo-krovimo veteranai — Nastė Buknienė, Vincas Čepulis, Jonas W. Thomsonas, Mary Wilson — vieni keturi perrinko, sukrovė tris rutulius (bales) drabužių. Ši buvo pirmoji 12-to Siuntinio talka.

Pradėjus drabužių gauti po daugiau, bus dirbama po tris vakarus savaitėje, kaip ir praeityje. Pastaruoju laiku turėjo lyg ir pertraukėlę — po mažai gauta drabužių, nebuvo kas krauti.

Pataisa

Birželio 18 d. laidoje, mirusių pranešimų skyriuje buvo pranešta, kad Eva Gudiškis paliko nuliūdime sūnų Michael. Tai klaidingai pranešta. Velionė paliko nuliūdime vien tik vyrą Petrą.

BROOKLYNO MOTERIMS

Apšvietos Kliubo susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakaro 8 val., birželio 20-tą, 419 Lorimer St. Raportas iš apskr. pikniko, pasiruošimas į Laisvės pikniką ir kiti reikalai. Kviečiame ir ne nares. — Valdyba.

(141-142)

PATAISYMAM AR GREITAI PAGALBAI KREIPKITĖS:
I-C Refrigeration Sales & Service
55 Irving Avenue Brooklyn, N. Y. Tel. EV. 4-0798
ALBERT MILLER
(Milišauskas), prop.
Refrigeration Specialistai
PATARNAVIMAS UŽ $2
Peržiūrime, sutaisome diržus, išaliejuojame ir nustatome tik už $2.
Greitam aptarnavimui—Emergency—vėlai šaukite į namus:
EV. 8-3682.
Visokius pataisymus prie Refrigeration atliekame labai prieinamomis kainomis.

PRANEŠIMAS
Pranešu visiems savo klijentams, kad aš perkeliu savo raštinę nuo 496 Grand St., ant
1008 GATES AVENUE
Tel. GLenmore 5-7285 Brooklyn, N. Y.
Visais reikalais prašau kreiptis aukščiau paduotu antrašu, nes aš jau čia vedu visus apdraudos, mortgičių ir namų pardavimo biznį.
JOSEPH VASTŪNAS
REAL ESTATE INSURANCE BROKER
1008 GATES AVE. BROOKLYN, N. Y.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIŲ
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

BIRŽELIO-JUNE YRA MOKSLO BAIGIMO--GRADUATION MĖNUO
Apdovanokit savo vaikus, gimines ar savo draugų jaunuolius mokyklos baigimo proga. Geriausia, labiausia įvertinama jaunuoliam dovana yra iš auksinių daiktų—jewelry.
ROBERT LIPTON
DŽIULERIŲ KRAUTUVĖJE
Jūs rasite daugybę labai patraukiančių ir naudingų daiktų už gan prieinamą kainą.
Laikrodėliai, fountaninės plunksnos, dalmantai, žiedai ir daugybė kitų gražių ir naudingų daiktų už prieinamas kainas čia rasite daug.
PARKER
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2173. (Arti Graham Ave.) Atdara Vakarais.